

REVISTA

CENTRULUI ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORII DE VEDE

FERESTRE CĂTRE SUFLET

EDIȚIE ONLINE

ISSN 3100-4644

SSN-L3100-4644

„Fiecare suflet este o fereastră pe care o putem deschide cu blândete”

Octombrie, 2025

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TELEORMAN
CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ
ROȘIORI DE VEDE**

str. Oltului nr. 59, cod 145100, cod fiscal 4568462,
Tel/fax: 0247/467144, e-mail: scoalapecialarosiori@yahoo.com

**Echipa de redacție a Revistei
Centrului Școlar de Educație Incluzivă Roșiorii de Vede - Teleorman
„FERESTRE CĂTRE SUFLET”**

Redactor șef, prof. Hoară Oana Violeta

Director, prof. Dumitru Stela

Colectivul de redacție:

prof. Naidin Marga

prof. Stoicovici Lidia

prof. Mărineață Alina Laurenția

prof. Dură Mioara

prof. Panait Mirela Georgiana

prof. Chichinete Mariana

prof. Cheran Mariana Mirela

**„Prin fiecare zâmbet, gând și vis purtat,
Clădim o lume în care fiecare e acceptat.
Ferestre către viitor se deschid prin iubire,
Prin răbdare, încredere și neconținută dăruire.”**

**„Deschidem ferestre spre lumi necunoscute,
Cu pași timizi, dar sufletele mute
Se umplu de lumină și culoare,
Când fiecare copil își găsește o chemare.”**

Tema: „ Resurse educaționale deschise”

„Într-o lume a zidurilor, educația este fereastra care rămâne deschisă.”

— Paulo Freire

Trăim într-o epocă în care educația nu mai este limitată de zidurile unei clase sau de paginile unui manual. Internetul a devenit o bibliotecă infinită, iar împărtășirea cunoașterii a devenit un gest de generozitate și solidaritate globală. În acest context, resursele educaționale deschise (RED) nu sunt doar instrumente de învățare — ele sunt expresia unei filozofii: că educația aparține tuturor.

Fiecare material deschis, fiecare lecție împărtășită liber, fiecare colaborare între profesori și elevi reprezintă un pas spre o lume mai echitabilă, mai curioasă și mai creativă. Deschiderea nu înseamnă doar acces, ci și încrederea că împreună putem construi ceva mai bun, mai relevant, mai uman.

Pentru că viitorul învățării este deschis. Iar începutul acestui drum se află chiar aici, în paginile acestei reviste.

CUPRINS

NR.C RT.	NUME ȘI PRENUME	ȘCOALA	TITLUL LUCRĂRII	PAGI NA
1.	Dumitru Stela	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Incluziune digitală: RED și table interactive pentru o școală deschisă	
2.	Hoară Oana Violeta	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Ce se aude?” – învățarea prin joc digital și resurse educaționale deschise	
3.	Stoicovici Lidia	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Experiența mea în proiectul „Pedagogia în lumea digitală”	
4.	Dură Mioara	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Cum am descoperit bucuria predării digitale prin proiectul „Pedagogia în lumea digitală” O poveste despre învățare, inovație și motivație la clasă	
5.	Chichinete Mariana	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Cursul „Pedagogia în lumea digitală” – o experiență de formare modernă și inspirațională	
6.	Bucică Ionela Ramona	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Dincolo de ecran: învățarea cu sens prin proiectul „Pedagogia în lumea digitală”	
7.	Naidin Marga	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Resursa educațională deschisă „Sunetul L” – aplicarea principiilor formării digitale în practica psihopedagogică	
8.	Chiru Petruța	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Pedagogia în lumea digitală – o călătorie spre inovație și învățare continuă	
9.	Dulceanu Raluca	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Povești digitale – cum am redescoperit bucuria de a învăța prin imagini și tehnologie	
10.	Ene Nicoleta Liliana	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Învățare, inovație și resurse digitale în sprijinul educației incluzive	
11.	Cheran Mariana Mirela	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Învățarea prin emoție și descoperire – pași mici spre reușite mari”	
12.	Țirniceanu Sergiu Aurelian	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Integrarea resurselor educaționale deschise și a tablei interactive în educația elevilor cu deficiență intelectuală severă	
13.	Doroș Ica	CENTRUL ȘCOLAR DE	Inovație, empatie și intervenție diferențiată în educația	

		EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	specială – rolul profesorului în formarea competențelor elevilor cu cerințe educaționale speciale	
14.	Alina Laurenția Mărineață	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Resurse educaționale deschise în psihopedagogia specială	
15.	Panait Mirela Georgiana	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Resurse educaționale deschise – oportunități pentru învățământul primar special destinat elevilor cu deficiențe intelectuale	
16.	Mitroi Marinel Virgil	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Resurse educaționale deschise utilizate în învățământul special	
17.	Vișinică Mariana	CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ROȘIORI DE VEDE	Resurse educaționale deschise –instrumente moderne în sprijinul educației elevilor cu deficiențe intelectuale	

„Incluziune digitală: RED și table interactive pentru o școală deschisă”

Autor: Stela Dumitru,
Director al Centrului Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Introducere

Într-o eră în care tehnologia redefineste spațiul educațional, pentru Centrul de Educație Incluzivă, Roșiori de Vede, provocarea devine mai amplă: nu doar adaptarea la digital, ci asigurarea accesului egal, crearea de contexte didactice în care fiecare copil, indiferent de nevoi, să poată participa, să învețe și să se simtă valorizat. Prin combinarea ambelor concepte, resurse educaționale deschise (RED) și tablă interactivă, avem oportunitatea de a transforma sala de clasă într-un spațiu incluziv, motivant și adaptat diversității.

De ce RED în educație incluziv

Resursele educaționale deschise sunt materiale liber accesibile, reutilizabile și adaptabile — lecții, fișe de lucru, activități digitale care pot fi modificate pentru a răspunde particularităților elevilor. În contextul educației speciale, beneficiile sunt multiple:

- posibilitatea adaptării rapide a materialelor la ritmul și stilul de învățare al elevilor;
- reducerea costurilor și barierelor materiale (acces la fișe, jocuri, simulări) în centre cu resurse limitate;
- sprijinirea profesorului/psihopedagogului în diversificarea activităților și stimularea angajării elevilor. Este esențial ca directorul să susțină implementarea de RED prin formare, infrastructură și cultură instituțională deschisă către inovație.

Rolul tablei interactive în procesul de învățare incluzivă

Tabela interactivă (smart board) devine un instrument valoros în activitățile de bază ale centrului: prezentarea vizuală, interacțiunea elev-tehnologie, lucrul în echipă, evaluarea instantă. În România, implementarea lor în toate sălile de clasă este prevăzută, dar apar și

provocări.

Avantaje:

- creșterea implicării elevilor — tablele permit jocuri, exerciții interactive, lucrul colaborativ.
- personalizarea învățării — profesorul poate adapta conținutul live, poate interveni urmăritor la nivel individual;
- integrarea imediată a RED: materialele deschise pot fi utilizate direct pe tablă, modificate în timp real, salvate pentru reutilizare.
- Provocări: pregătirea profesorilor, infrastructura (internet, echipamente), dotarea cu software/activități adaptate.

Practică instituțională: model de implementare

1. **Audit tehnologic și formare** – ca director, inițiez un plan de dotare progresivă: tablă interactivă în sala de clasă, conectare la internet, formare continuă a personalului (profesori, psihopedagogi, logopezi) în utilizarea SMART-tools + RED.
2. **Selecția și adaptarea RED** – în centrul nostru identificăm resurse deschise relevante (ex. pentru dezvoltare comunicare, atenție, motricitate fină) și le adaptăm: traducere, ajustare la nevoile elevilor, integrare în lecții interactive pe tablă. Pentru exemplu: platforma digitaledu.ro oferă mii de resurse educaționale deschise.
3. **Planificarea activităților interactive** – lecții care combină tabla interactivă și RED: jocuri de asociere imagine-sunet, simulări, quizz-uri, evaluare formativă. Elevii pot răspunde direct la tablă, pot lucra în echipe mici, pot împărtăși rezultatele.
4. **Evaluare și feedback** – utilizarea tablei interactive permite vizualizarea progresului elevului, salvarea lecției, intervenția imediată, motivarea prin feedback vizual. Aceasta sprijină adaptarea intervenției la nevoile elevilor.
5. **Partajare și colaborare** – documentăm experiența (lecții, adaptări RED, feedback) și o punem la dispoziție altor cadre didactice — astfel centrul devine nucleu de bune practici, susținut de cultura RED.

Impact și perspective

Integrarea RED + table interactive nu este un simplu upgrade tehnologic — este o **strategie de incluziune**. În centrul nostru, am observat creșterea motivației elevilor, timpul

de atenție mai mare, participarea activă chiar și a celor cu dificultăți de comunicare sau motricitate.

Pe termen mediu, vizăm:

- crearea unei biblioteci interne de resurse adaptate (RED) ce poate fi reutilizată de echipă;
 - formarea continuă a personalului și mentorat între colegi;
 - extinderea modelului către școli partener din zonă, pentru a disemina bune practici.
- Directorul are rolul de facilitator al acestei schimbări — asigurând resursele, infrastructura, susținerea culturală și monitorizarea implementării.

Concluzie

Educația incluzivă în secolul XXI presupune deschidere — la tehnologie, la resurse, la colaborare. Resursele educaționale deschise și tablele interactive pot fi două piloni esențiali ai unei școli în care **fiecare elev are dreptul** nu doar să participe, ci să învețe cu sens, să creeze, să capete autonomie. La Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiorii de Vede, ne asumăm misiunea de a face din sala de clasă un spațiu deschis, adaptat diversității, unde tehnologia este aliatul incluziunii — și directorul devine arhitectul transformării.

Bibliografie:

Ministerul Educației. (2023). *Ghid metodologic pentru utilizarea resurselor educaționale deschise (RED) în activitatea didactică*. București: MEC.

Pânișoară, I.-O. (2020). *Competența digitală a cadrului didactic – o provocare a educației contemporane*. *Revista de Psihologie și Pedagogie*, LXVIII(1), 11–20.

Sima, R. (2021). *Tablele interactive – instrumente moderne pentru o educație activă și incluzivă*. *Revista Didactică Pro...*, 19(3), 27–32.
<https://revistadidacticapro.ro>

Ce se aude?” – învățarea prin joc digital și resurse educaționale deschise

Autor: Hoara Oana Violeta

Articol publicat în revista ”Ferestre către suflet”, nr. 2, octombrie 2025

Educația contemporană nu mai poate fi imaginată fără componenta digitală. Tableta, calculatorul sau telefonul au devenit prelungiri firești ale lumii copilului modern, iar spațiul școlar tradițional s-a transformat într-un ecosistem educațional interactiv, în care resursele digitale joacă un rol fundamental. Dacă în urmă cu câteva decenii învățarea se realiza exclusiv prin intermediul manualului și al caietului, astăzi procesul educațional presupune o interconectare permanentă între profesor, elev și tehnologie.

Profesorii, învățătorii, logopezii și profesorii psihopedagogi caută permanent modalități de a face procesul de învățare mai atractiv, mai interactiv și mai adaptat la specificul copilului din era digitală. În acest context, cursul „Pedagogia în lumea digitală”, organizat de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, a reprezentat o oportunitate valoroasă de formare profesională, oferind cadrelor didactice competențe actuale privind integrarea tehnologiei în educație și utilizarea resurselor educaționale deschise.

Cursul a evidențiat importanța digitalizării ca proces pedagogic și terapeutic, nu doar tehnologic, și a încurajat crearea de resurse educaționale moderne, accesibile și personalizate. Un exemplu concret de aplicare a competențelor dobândite în cadrul acestui curs este resursa educațională digitală „Ce se aude? Asociere cuvânt–imagine”,

<https://wordwall.net/ro/resource/99986924> realizată pe platforma Wordwall. Această activitate digitală a fost concepută pentru copiii care întâmpină dificultăți în pronunțarea și diferențierea sunetelor /r/ și /l/, două foneme cu articulare apropiată, frecvent confundate în vorbirea copiilor cu dislalii simple. Resursa combină elementele logopediei cu tehnologia educațională și demonstrează modul în care jocul digital poate deveni un instrument terapeutic și didactic eficient.

Activitatea se bazează pe un mecanism simplu și intuitiv: copilul ascultă un cuvânt și trebuie să aleagă imaginea corespunzătoare dintre două opțiuni similare fonetic. Exercițiul conține cinci perechi de cuvinte – rac–lac, cal–car, rege–lege, lama–rama, cremă–clemă. Deși diferențele dintre aceste cuvinte sunt minime la nivel auditiv, ele constituie pentru copil o provocare cognitivă și articulatorie importantă. Sarcina presupune recunoașterea sunetului țintă, discriminarea auditivă a fonemelor apropiate și asocierea acestora cu imaginea corectă.

Platforma Wordwall oferă feedback imediat, consolidând învățarea prin confirmarea vizuală a răspunsului corect, ceea ce sporește motivația și implicarea copilului. Logopedul sau profesorul psihopedagog are posibilitatea de a interveni în timp real, corectând pronunția, oferind explicații suplimentare sau extinzând activitatea prin întrebări metalingvistice: „Unde ai auzit sunetul R?”, „Ce se schimbă dacă îl înlocuim cu L?”, „Cum se simte limba atunci când spui lac?”. Această interacțiune sprijină conștientizarea articulatorie și favorizează automatizarea pronunției corecte.

Pe lângă valoarea logopedică, resursa are și o dimensiune educațională amplă. Prin jocul digital, copilul învață într-un mediu sigur, lipsit de presiune, unde greșeala devine o oportunitate de descoperire. Activitatea contribuie la dezvoltarea atenției auditive, a memoriei, a vocabularului activ și a capacității de concentrare. Prin combinarea sunetului, imaginii și acțiunii, elevul este implicat activ în procesul de învățare, iar exersarea se realizează cu plăcere, nu din obligație.

Resursa „Ce se aude? Asociere cuvânt–imagine” aparține categoriei resurselor educaționale deschise (RED) – materiale digitale de învățare disponibile liber, ce pot fi utilizate, adaptate și redistribuite fără costuri. Conform definiției promovate de UNESCO în 2002, resursele educaționale deschise sunt instrumente esențiale pentru democratizarea educației și pentru asigurarea accesului echitabil la învățare de calitate. Prin licențele deschise de tip Creative Commons, autorii permit folosirea și modificarea materialelor cu respectarea dreptului de atribuire, contribuind astfel la crearea unei culturi educaționale bazate pe colaborare și generozitate intelectuală. Utilizarea RED-urilor aduce beneficii majore sistemului educațional: reducerea inegalităților, creșterea calității resurselor didactice și stimularea creativității profesorilor. Un cadru didactic dintr-o școală rurală poate accesa aceleași materiale de învățare ca un profesor dintr-un centru universitar, fără bariere financiare sau logistice. În plus, profesorii devin creatori de conținut, adaptând și combinând materiale pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevilor lor.

Realizarea resursei „Ce se aude?” este rezultatul direct al competențelor dobândite în cadrul cursului „Pedagogia în lumea digitală”. Acest program formativ a oferit o perspectivă modernă asupra actului educațional, subliniind importanța utilizării resurselor digitale ca mijloc de individualizare a învățării și ca suport pentru intervenția logopedică și psihopedagogică.

Formarea a consolidat înțelegerea faptului că educația digitală nu se limitează la folosirea tehnologiei, ci implică o schimbare de mentalitate, o reconfigurare a relației profesor–elev și o deschidere spre inovație. Exemplul activității „Ce se aude?” confirmă

faptul că integrarea tehnologiei în procesul terapeutic și educativ nu substituie interacțiunea umană, ci o potențează. Feedbackul digital se îmbină cu sprijinul emoțional și cu ghidajul specialistului, rezultând o experiență de învățare echilibrată, antrenantă și eficientă. Elevul se simte valorizat, încurajat și implicat în propriul progres. În același timp, profesorul dobândește un rol de facilitator al învățării și de designer educațional, capabil să creeze contexte adaptate diversității elevilor. Educația viitorului se conturează ca un spațiu deschis și colaborativ, în care barierele dintre profesori, elevi și resurse dispar. Resursele educaționale deschise, precum „Ce se aude? Asociere cuvânt–imagine”, demonstrează cum pedagogia digitală, bazată pe acces liber și cooperare, poate transforma procesul de predare-învățare într-o experiență autentică, incluzivă și motivațională. Într-o lume aflată în continuă schimbare, formarea prin cursuri universitare precum „Pedagogia în lumea digitală” devine o condiție fundamentală pentru adaptarea profesiei didactice la noile realități ale educației. Profesorul psihopedagog modern este chemat să îmbine știința, empatia și tehnologia, construind punți între cunoaștere și viață, între învățare și bucurie. Educația de mâine se clădește astăzi, prin profesori care împărtășesc, prin elevi care descoperă și prin comunități care cred că învățarea trebuie să fie liberă, deschisă și pentru toți.

BIBLIOGRAFIE:

- **Bădescu, I., & Chivu, I.** (2020). *Transformarea digitală în educație – între necesitate și provocare. Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 12(2), 25–38.
<https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem>
- **Bocoș, M. D., & Jucan, D.** (2019). *Resurse educaționale deschise și învățarea colaborativă în mediul online. Revista de Pedagogie*, LXVII(3), 45–59.
<https://revped.ise.ro/>
- **Căprioară, D.** (2021). *Învățarea bazată pe joc – de la teorie la practică educațională digitală. Revista Didactica Pro...*, 19(2), 34–40.
<https://revistadidacticapro.ro/>

EXPERIENȚA MEA ÎN PROIECTUL „PEDAGOGIA ÎN LUMEA DIGITALĂ”

Profesor psihopedagog: Lidia Stoicovici

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Trăim într-o lume aflată într-o continuă transformare, în care tehnologia schimbă profund modul în care comunicăm, lucrăm și, desigur, învățăm. Educația nu mai poate rămâne în afara acestor schimbări, iar profesorii sunt chemați să devină promotorii adaptării și ai inovației în școală. În acest context, am avut oportunitatea de a participa la programul de formare „Pedagogia în Lumea Digitală”, derulat de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, prin Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic.

Proiectul face parte din inițiativa națională de digitalizare a educației, finanțată prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) – componenta „Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar”. Cu o finanțare de 2,4 milioane de euro, proiectul are ca scop principal dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor, sprijinirea integrării tehnologiei în procesul de predare și creșterea calității actului educațional la nivel preuniversitar.

Programul se adresează unui număr de 3.000 de cadre didactice din învățământul de stat, de la educația timpurie până la postliceal, oferind formare gratuită acreditată de Ministerul Educației, mentorat specializat și sprijin material sub forma echipamentelor și aplicațiilor software în valoare de 200 de euro pentru fiecare participant și instituția sa.

Cursul s-a desfășurat pe durata a 84 de ore, dintre care 36 au fost dedicate activităților teoretice și 48 orelor de practică aplicată. Am apreciat structura bine gândită, echilibrul între învățarea conceptuală și aplicarea imediată a cunoștințelor în contexte reale de la clasă.

Pentru mine, experiența participării a fost una cu adevărat transformatoare. La început, mă consideram un utilizator obișnuit al tehnologiei, dar nu un specialist. Pe parcursul cursului, am descoperit o lume vastă de instrumente și platforme educaționale moderne, care pot face procesul de învățare mai atractiv și mai eficient. Am învățat să lucrez cu aplicații precum Google Classroom, Microsoft Teams, Canva, Kahoot sau Jamboard, să creez lecții digitale interactive, fișe de lucru online și prezentări dinamice care stimulează participarea elevilor.

De asemenea, am învățat cum să folosesc resursele digitale pentru evaluare, cum să gestionez portofolii online și cum să comunic mai ușor cu elevii și părinții prin intermediul platformelor educaționale. Mi-am dezvoltat competențele privind siguranța în mediul online, gestionarea datelor și utilizarea responsabilă a resurselor digitale.

Unul dintre aspectele care mi-au plăcut cel mai mult a fost componenta practică a cursului. Am avut ocazia să aplic imediat ceea ce am învățat, să creez materiale adaptate elevilor mei și să observ efectele pozitive ale noilor metode. Lecțiile au devenit mai dinamice, iar elevii mai implicați. Utilizarea tehnologiei a dus la o creștere vizibilă a interesului și motivației lor.

Mentoratul oferit în cadrul programului a fost o altă componentă valoroasă. Formatoarea Popescu Anca Manuela a fost mereu disponibilă, răbdătoare și inspirațională. Am simțit că fac parte dintr-o comunitate de profesori preocupați de progres, care învață unii de la alții și împărtășesc bune practici.

Participarea la acest proiect m-a făcut să înțeleg că digitalizarea educației nu este doar o cerință a timpului, ci o oportunitate reală de a aduce bucuria învățării în sala de clasă. Am învățat că tehnologia nu înlocuiește profesorul, ci îl sprijină. Rolul nostru rămâne esențial: să ghidăm, să inspirăm și să conectăm cunoașterea cu realitatea în care trăiesc elevii.

Astăzi, privesc cu mai multă încredere spre viitorul educației. Mă simt mai pregătită să explorez, să inovez și să creez experiențe de învățare adaptate lumii digitale. Programul „Pedagogia în Lumea Digitală” nu mi-a oferit doar competențe tehnice, ci și o schimbare de mentalitate – am învățat să privesc tehnologia ca pe un aliat și să văd în fiecare provocare o șansă de evoluție.

Sunt recunoscătoare Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu pentru această oportunitate de formare, care mi-a oferit nu doar cunoștințe, ci și încrederea că pot fi un profesor al prezentului, pregătit pentru școala viitorului.

Bibliografie

1. Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu. (2024). *Proiectul Pedagogia în Lumea Digitală – Formarea competențelor digitale ale cadrelor didactice din învățământul preuniversitar*. Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic.
2. Ministerul Educației. (2023). *Ghidul cadrului didactic pentru formarea competențelor digitale*. București: Editura Ministerului Educației.

3. Guvernul României. (2022). *Planul Național de Redresare și Reziliență – Componenta C15: Educație*. București.
4. LearningApps.org. (2024). *Aplicația „Clasificarea numerelor pare și impare 0–100”* – creată de Dură Mioara. Disponibil la: <https://learningapps.org/view42351392>
5. Microsoft Education. (2024). *Platforma Microsoft Teams pentru educație – resurse digitale pentru predare*. Disponibil la: <https://education.microsoft.com>

CUM AM DESCOPERIT BUCURIA PREDĂRII DIGITALE PRIN PROIECTUL „PEDAGOGIA ÎN LUMEA DIGITALĂ”

O poveste despre învățare, inovație și motivație la clasă

Profesor educație specială Dură Mioara,
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Într-o perioadă în care educația trece printr-o transformare profundă, profesorii sunt chemați să-și regăsească rolul într-o lume tot mai digitalizată. Participarea mea la proiectul „Pedagogia în Lumea Digitală”, derulat de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu prin Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic, a fost nu doar o formare profesională, ci o adevărată experiență de reinventare.

Educația și tehnologia – o alianță posibilă și necesară

Proiectul, finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) – componenta „*Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar*” –, urmărește formarea competențelor digitale ale profesorilor și integrarea tehnologiei în actul educațional. Cu o finanțare de 2,4 milioane de euro, programul a oferit cursuri acreditate, mentorat și echipamente digitale pentru peste 3.000 de cadre didactice.

În cadrul celor 84 de ore de formare (36 teorie și 48 practică), am descoperit cum pot transforma un simplu conținut de lecție într-o experiență interactivă și atractivă pentru elevi. Am învățat să lucrez pe platforme precum LearningApps, Wordwall, Canva, Google Forms și Microsoft Teams, dar, mai important, am înțeles cum pot folosi aceste instrumente pentru a face procesul de predare mai viu, mai vizual și mai accesibil.

De la teorie la practică – o resursă digitală cu suflet

Una dintre cele mai interesante etape ale formării a fost realizarea unei resurse educaționale digitale proprii. Mi-am dorit să creez un instrument care să răspundă nevoilor reale ale elevilor mei din învățământul special. Așa s-a născut aplicația „Clasificarea numerelor pare și impare 0–100”, disponibilă pe platforma LearningApps.org <https://learningapps.org/view42351392>

Această resursă are la bază un exercițiu interactiv de sortare și clasificare: elevii primesc o serie de numere și trebuie să le plaseze în două categorii – „numere pare” și „numere impare”. Interfața vizuală este prietenoasă, iar sistemul oferă feedback imediat, indicând răspunsurile corecte sau greșite.

Scopul educațional al resursei este de a sprijini învățarea activă și consolidarea cunoștințelor prin joc și interacțiune, în special pentru elevii cu deficiență de intelect severă, la disciplina Elemente de matematică.

O lecție care a prins viață

Am folosit această aplicație în cadrul unei lecții de consolidare. Elevii au fost invitați, pe rând, să vină la tabla interactivă și să clasifice numerele potrivite. Reacțiile lor au fost uimitoare: curiozitate, implicare și entuziasm. Pentru mulți dintre ei, era pentru prima dată când învățarea devenea o formă de joc.

Feedbackul oferit de aplicație a avut un efect imediat asupra motivației lor. S-au concentrat, au colaborat, au cerut să repete exercițiul. Iar pentru mine, ca profesor, momentul în care am văzut bucuria din privirea elevilor a fost o confirmare clară că digitalizarea poate fi profund umană.

Ce am învățat ca profesor

Această experiență mi-a arătat că tehnologia nu înlocuiește profesorul, ci îl completează. Ea devine un aliat atunci când este folosită cu scop educațional clar, pentru a stimula curiozitatea și participarea activă.

Prin proiectul „Pedagogia în Lumea Digitală”, am dobândit competențe digitale esențiale, dar mai ales o nouă perspectivă asupra educației: predarea trebuie să fie adaptată ritmului și nevoilor fiecărui copil.

Mentoratul și sprijinul formatorilor au avut un rol important. Am învățat cum să construiesc o lecție digitală eficientă, cum să folosesc feedbackul tehnologic pentru învățare și cum să transform greșeala într-o oportunitate de progres.

Educația viitorului începe astăzi

Pentru mine, participarea la acest proiect nu a fost doar o etapă profesională, ci o schimbare de mentalitate. Astăzi folosesc frecvent resurse digitale, creez activități interactive și încurajez elevii să exploreze.

Proiectul „*Pedagogia în Lumea Digitală*” mi-a demonstrat că educația modernă se construiește prin implicare, prin colaborare și prin curajul de a învăța continuu. Iar cel mai frumos rezultat al acestei formări este că am redescoperit bucuria de a fi profesor — un profesor al prezentului, pregătit pentru viitor.

Bibliografie

1. **Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu.** (2024). *Proiectul Pedagogia în Lumea Digitală – Formarea competențelor digitale ale cadrelor didactice din învățământul preuniversitar*. Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic. Finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Componenta C15 – Educație.
Disponibil la: <https://www.ucb.ro>
2. **Ministerul Educației.** (2023). *Ghidul cadrului didactic pentru formarea competențelor digitale în învățământul preuniversitar*. București: Ministerul Educației.
3. **LearningApps.org.** (2024). *Aplicația „Clasificarea numerelor pare și impare 0–100”* – realizată de Dură Mioara.
Disponibil la: <https://learningapps.org/view42351392>
4. **Canva.** (2024). *Platformă pentru design educațional digital*. Disponibil la: <https://www.canva.com>
5. **Google for Education.** (2024). *Instrumente digitale pentru predare și evaluare – Google Forms, Google Classroom*. Disponibil la: <https://edu.google.com>
6. **Wordwall.net.** (2024). *Platformă pentru activități interactive de învățare*. Disponibil la: <https://wordwall.net>

Cursul „Pedagogia în lumea digitală” – o experiență de formare modernă și inspirațională

Profesor educație specială Mariana Chichinete
CSEI Roșiori de Vede

Cursul „Pedagogia în lumea digitală”, organizat online de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, a reprezentat pentru mine o experiență valoroasă de formare profesională și personală. Sub îndrumarea doamnei formator Popescu Anca Manuela, acest program a oferit participanților oportunitatea de a descoperi noi modalități prin care tehnologia poate fi integrată eficient și creativ în procesul educațional.

Într-un format interactiv și bine structurat, cursul a reușit să îmbine teoria pedagogică modernă cu exemple practice, adaptate realităților din școlile noastre. Au fost abordate teme esențiale precum utilizarea platformelor educaționale online, instrumente digitale de evaluare, resurse multimedia, dar și aspecte legate de motivarea elevilor și de crearea unui climat pozitiv de învățare în mediul virtual.

Tehnologia – un aliat al profesorului de educație specială

În calitate de profesor de educație specială la CSEI Roșiori de Vede, am resimțit o nevoie constantă de a găsi metode noi și accesibile pentru a susține progresul elevilor cu cerințe educaționale speciale. Cursul „Pedagogia în lumea digitală” mi-a oferit o perspectivă proaspătă asupra modului în care instrumentele digitale pot contribui la individualizarea învățării, la crearea de materiale adaptate și la creșterea gradului de implicare a elevilor.

Am descoperit aplicații interactive care facilitează comunicarea, dezvoltă abilități cognitive și stimulează creativitatea copiilor. Platformele educaționale prezentate pot fi personalizate în funcție de nivelul de dezvoltare al fiecărui elev, oferind posibilitatea unui feedback rapid și constructiv. Aceste resurse pot transforma activitățile educative în experiențe plăcute, bazate pe joc, explorare și descoperire.

Rolul profesorului în era digitală

Un alt aspect valoros al cursului a fost reflecția asupra rolului profesorului în lumea digitală. Am înțeles că nu este suficient să stăpânim instrumentele tehnologice – important este modul în care le folosim pentru a menține relația umană, empatia și comunicarea autentică cu elevii. Tehnologia devine astfel un mijloc prin care putem ajunge mai ușor la sufletul copiilor și îi putem sprijini în formarea lor personală și intelectuală.

Doamna formator Popescu Anca Manuela a reușit să creeze un mediu de învățare deschis, cald și motivant. Atmosfera colaborativă, schimbul de idei și experiențe între participanți au transformat acest curs într-o veritabilă comunitate de învățare. Am simțit că fiecare profesor este valorizat și încurajat să inoveze, să experimenteze și să își regândească abordările pedagogice.

Concluzii

Cursul „Pedagogia în lumea digitală” mi-a oferit nu doar informații utile, ci și curajul de a încerca lucruri noi în activitatea mea didactică. Într-o perioadă în care educația trece prin schimbări rapide, formarea continuă devine o necesitate, iar adaptarea la lumea digitală – o condiție a succesului.

Pentru mine, această experiență a însemnat mai mult decât o simplă formare profesională: a fost un pas înainte spre modernizarea practicii educaționale și spre îmbinarea empatiei cu inovația. Sunt convinsă că lecțiile învățate aici vor avea un impact real asupra activității mele și, mai ales, asupra copiilor pe care îi ghidez zi de zi.

Bibliografie :

- Chichinete, Mariana (2024). *Pedagogia în lumea digitală – o experiență de formare modernă și inspirațională*. Universitatea „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu.
- Popescu, Anca Manuela (2023). *Instrumente digitale pentru dezvoltarea competențelor de comunicare la elevi*. Revista „Educația Azi”, nr. 4, București.
- Ionescu, Daniela (2022). *Strategii moderne de predare a limbii române în ciclul primar*. Revista de Pedagogie, nr. 3, Editura Institutului de Științe ale Educației.
- Radu, Cătălina (2021). *Integrarea resurselor digitale în lecțiile de limba română – exemple de bună practică*. Revista „Didactica Nova”, Cluj-Napoca.

DINCOLO DE ECRAN: ÎNVĂȚAREA CU SENS PRIN PROIECTUL „PEDAGOGIA ÎN LUMEA DIGITALĂ”

Profesor educator: Bucică Ramona Ionela

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Sunt profesor de mulți ani și, ca oricare dascăl, am trăit schimbările școlii cu emoție, curiozitate și uneori cu teama că tehnologia ar putea înlocui ceva din sufletul meseriei noastre. Apoi am descoperit că nu e așa. Participarea mea la proiectul „Pedagogia în Lumea Digitală”, derulat de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, mi-a arătat că, dacă este folosită cu sens, tehnologia poate fi o punte – între profesor și elev, între cunoaștere și bucurie, între tradiție și viitor.

Un proiect care transformă profesori și școli

Proiectul „*Pedagogia în Lumea Digitală*” este parte a inițiativei naționale finanțate prin PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență, având drept obiectiv formarea competențelor digitale ale cadrelor didactice din învățământul preuniversitar. Cu o finanțare de 2,4 milioane de euro, programul a reușit să ofere peste 3.000 de profesori acces gratuit la cursuri, mentorat și echipamente educaționale moderne.

Cursul, structurat pe durata a 84 de ore (36 teorie și 48 practică), a fost o experiență intensă și plină de descoperiri. Am învățat nu doar despre instrumente și aplicații digitale, ci și despre metodică integrării acestora în lecțiile zilnice, despre cum putem transforma tehnologia într-un aliat al învățării.

Îmi amintesc prima întâlnire online: colegi din întreaga regiune, cu emoție, dornici să învețe. Pe măsură ce avansam, am început să construim împreună — idei, resurse, încredere. În fiecare activitate am simțit că fac parte dintr-o comunitate care crede în educația viitorului. De la teorie la creație – resursa „Fructe și legume”

Cea mai frumoasă parte a formării a fost aceea în care am creat propria resursă educațională digitală. Pentru mine, alegerea a venit firesc. Lucrez cu elevi din învățământul special, copii care învață altfel: prin imagine, prin repetiție, prin joc. Așa s-a născut aplicația „*Fructe și legume*”, realizată pe platforma LearningApps.org.

<https://learningapps.org/view42354954>

Scopul resursei este simplu, dar esențial: ajutarea elevilor să recunoască, să denumească și să clasifice fructele și legumele. Activitatea se bazează pe asociere imagine–

text și sortare. Elevii trebuie să identifice, printr-un exercițiu interactiv, dacă un obiect este fruct sau legumă.

Imaginile sunt clare, colorate, atent selectate, pentru a menține atenția și a facilita recunoașterea vizuală. Fiecare alegere corectă este însoțită de feedback pozitiv, iar greșelile pot fi corectate imediat, fără presiune.

Resursa este potrivită pentru clasa I, învățământ special, disciplina Formarea autonomiei personale, dar poate fi folosită și ca activitate de consolidare în alte contexte educaționale.

O lecție despre bucurie și încredere

Am aplicat această resursă la clasă cu elevii mei . Am pornit laptopul, am proiectat pe tablă aplicația și am rostit cu zâmbetul pe buze: „Astăzi alegem împreună ce e fruct și ce e legumă!”.

Privirile copiilor s-au aprins. Au recunoscut bananele, morcovii, merele și roșiile. Cu degetelele mici au atins ecranul, iar fiecare reușită era însoțită de un „bravo” rostit din suflet. A fost o oră în care învățarea s-a transformat în joc. Copiii au învățat fără să simtă efortul, iar tehnologia, departe de a fi o barieră, a devenit o fereastră către participare.

Această activitate a demonstrat că, atunci când profesorul adaptează conținutul, tehnologia poate deveni o formă de incluziune. Elevii cu cerințe educaționale speciale pot participa, pot reuși, pot fi văzuți.

Ce mi-a oferit această formare

Participarea la proiectul „*Pedagogia în Lumea Digitală*” mi-a oferit mult mai mult decât o certificare. M-a ajutat să privesc predarea cu alți ochi — să înțeleg că rolul nostru, al profesorilor, este să creăm experiențe de învățare, nu doar lecții.

Am dobândit competențe digitale reale, dar mai ales curajul de a explora. Acum creez frecvent activități online, folosesc tableta la oră, gândesc scenarii de învățare adaptate și personalizez resurse pentru fiecare copil.

Învățarea digitală mi-a reamintit că profesorul nu este în competiție cu tehnologia. Profesorul este cel care dă sens tehnologiei.

Educația digitală – între inovație și emoție

Privind înapoi, realizez că acest proiect a fost mai mult decât o formare profesională. A fost o poveste despre oameni care cred în schimbare.

Am învățat că educația digitală nu înseamnă doar aplicații, ci atitudini, valori și empatie. Înseamnă să construiești un mediu în care fiecare copil poate reuși, indiferent de abilități.

Astăzi, folosesc resurse digitale cu încredere. Lecțiile mele sunt mai dinamice, elevii mai implicați, iar eu, mai aproape de ei.

Pentru că, dincolo de ecran, educația rămâne o întâlnire între suflete.

Bibliografie:

Comisia Europeană (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators – DigCompEdu*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Redecker, Christine (2020). *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. JRC Science for Policy Report.

Pânișoară, Ion-Ovidiu (2021). *Comunicarea eficientă și competențele digitale ale cadrului didactic modern*. București: Editura Polirom.

Resursa educațională deschisă „Sunetul L” – aplicarea principiilor formării digitale în practica psihopedagogică

Naidin Marga, profesor psihopedagog

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Societatea actuală se află într-o etapă de transformare profundă, marcată de extinderea tehnologiei digitale în toate domeniile vieții, inclusiv în educație. În acest context, rolul profesorului nu mai este limitat la transmiterea informațiilor, ci se extinde către proiectarea de experiențe educaționale interactive și adaptate nevoilor fiecărui elev. Cursul „Pedagogia în lumea digitală”, organizat de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării competențelor digitale ale cadrelor didactice, oferind perspective moderne privind integrarea resurselor educaționale deschise în procesul de predare, învățare și terapie.

În urma parcurgerii acestui curs, a fost concepută resursa educațională deschisă „Sunetul L”, realizată pe platforma LearningApps.org, <https://learningapps.org/42323456>

destinată dezvoltării abilităților de pronunție și comunicare orală la elevii cu tulburări de pronunție. Această resursă a fost creată cu scopul de a automatiza pronunția corectă a sunetului L printr-un exercițiu interactiv de sortare a imaginilor, în funcție de poziția sunetului în cuvânt: inițială, mediană sau finală.

Aplicația „Sunetul L” valorifică principiile pedagogiei digitale și ale psihopedagogiei incluzive, având la bază învățarea activă, descoperirea dirijată și feedbackul imediat. Elevul este implicat într-un proces de învățare multisenzorial, care combină percepția auditivă cu analiza vizuală și cu exercițiul articulator. Activitatea constă în observarea imaginilor afișate pe ecran, pronunțarea cuvintelor corespunzătoare și clasificarea acestora în categoria potrivită – L la început, L la mijloc sau L la final. Interfața este prietenoasă, ușor de utilizat, iar imaginile sunt clare, colorate și relevante pentru vârsta și nivelul de înțelegere al elevilor.

Resursa „Sunetul L” contribuie la dezvoltarea competențelor de comunicare prin consolidarea pronunției corecte a sunetului, la extinderea vocabularului activ și la formarea deprinderilor de analiză fonematică. În plan psihopedagogic, activitatea are efecte multiple: stimulează atenția auditivă, memoria vizuală, motivația intrinsecă și implicarea activă în procesul de învățare. Mediul digital oferă posibilitatea repetiției variate, eliminând caracterul monoton al exercițiilor tradiționale și facilitând transferul achizițiilor în vorbirea spontană.

Aplicarea resursei în activitățile logopedice a demonstrat o creștere semnificativă a nivelului de implicare și a calității pronunției la elevii cu dislalii simple. Prin caracterul său interactiv, aplicația transformă exercițiul logopedic într-un joc educativ, menținând interesul și curiozitatea elevilor. De asemenea, oferă cadrelor didactice posibilitatea de a observa în timp real progresul fiecărui elev, identificând zonele care necesită sprijin suplimentar.

Realizarea acestei resurse educaționale digitale a fost posibilă datorită competențelor dobândite în cadrul cursului „Pedagogia în lumea digitală”, unde au fost aprofundate conceptele de proiectare a lecției digitale, de integrare a instrumentelor multimedia și de utilizare a resurselor educaționale deschise (RED). Acest cadru formativ a consolidat înțelegerea rolului tehnologiei ca instrument de mediere a învățării și a promovat o viziune modernă asupra procesului educativ, centrat pe elev și pe adaptarea la diversitate.

Resursa „Sunetul L” are și o importantă dimensiune diagnostică. Observând modul în care elevul interacționează cu aplicația, logopedul poate evalua gradul de diferențiere fonematică, capacitatea de recunoaștere auditivă și nivelul de automatizare a pronunției. Astfel, mediul digital devine nu doar un instrument de învățare, ci și un mijloc de monitorizare a progresului individual.

Din punct de vedere metodologic, realizarea aplicației a presupus respectarea principiilor ergonomiei educaționale. Instrucțiunile sunt clare și concise, iar structura vizuală a paginii este simplă, evitând supraîncărcarea cognitivă. Exercițiul poate fi utilizat atât individual, cât și în microgrupuri, oferind posibilitatea colaborării și stimulând comportamentele prosoziale.

Resursa „Sunetul L” ilustrează modul în care competențele digitale pot fi transferate în sfera psihopedagogiei și terapiei logopedice. Ea demonstrează că tehnologia educațională nu este o alternativă la metodele clasice, ci un complement valoros, care sporește eficiența și atractivitatea procesului de învățare. Utilizarea mediilor digitale în educația specială răspunde nevoii de adaptare a activităților la ritmul și stilul individual de învățare, contribuind la incluziunea reală a copiilor cu dificultăți de comunicare.

Experiența formativă oferită de cursul „Pedagogia în lumea digitală” a reprezentat un punct de plecare în redefinirea rolului cadrului didactic. Profesorul psihopedagog devine un designer de învățare, capabil să creeze contexte educaționale care combină dimensiunea tehnologică cu cea umană. În acest sens, resursa „Sunetul L” nu este doar un produs digital, ci o expresie concretă a pedagogiei moderne, bazate pe interactivitate, empatie și personalizare.

Integrarea tehnologiei digitale în activitățile de terapii și programa de intervenție aduce un plus de eficiență, motivație și accesibilitate. resursa educațională deschisă „Sunetul L” constituie un exemplu de bună practică în domeniul psihopedagogiei contemporane, demonstrând modul în care formarea continuă, prin programe universitare dedicate, poate genera schimbări reale în practica educațională. Prin astfel de instrumente, educația devine mai dinamică, mai atractivă și mai aproape de nevoile reale ale elevilor din lumea digitală de astăzi.

BIBLIOGRAFIE:

Cucoș, C. (2017). *Educația în era digitală*. Iași: Editura Polirom.

Drăgoi, G., & Moise, D. (2022). *Platformele digitale – soluții moderne pentru învățarea diferențiată și incluzivă*. *Revista de Științe ale Educației*, (47), 112–120.

<https://rse.ise.ro/>

Gherguț, A. (2018). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale*. Iași: Editura Polirom.

Mureșan, M. (2020). *Rolul resurselor educaționale deschise în procesul de predare-învățare modern. Revista Învățământului Preuniversitar*, (1), 56–61.

Pânișoară, I.-O. (2020). *Competența digitală a cadrului didactic – o provocare a educației contemporane. Revista de Psihologie și Pedagogie*, LXVIII(1), 11–20.

Pedagogia în lumea digitală – o călătorie spre inovație și învățare continuă

Profesor educator Chiru Petruța

C.S.E.I. Roșiori de Vede

Totul a început cu dorința de a mă reinventa ca profesor. Într-o lume în care tehnologia avansează mai repede decât ne putem imagina, simțeam nevoia să descopăr noi modalități prin care să pot ajunge mai aproape de elevii mei și de universul lor digital. Așa am ales să particip la cursul „Pedagogia în lumea digitală”, sub îndrumarea doamnei formator Popescu Anca Manuela – o experiență care s-a transformat într-o adevărată sursă de inspirație profesională și personală.

Încă din primele zile ale cursului, am realizat că nu este vorba doar despre utilizarea tehnologiei, ci despre o nouă filozofie a educației, în care profesorul devine ghid, facilitator și partener de învățare. Doamna formator Popescu Anca Manuela ne-a încurajat să ne depășim limitele, să experimentăm și să privim procesul educațional prin ochii elevilor noștri – o generație crescută în era ecranelor și a conectivității continue.

O nouă perspectivă asupra actului didactic

Ca profesor-educator la CSEI Roșiori de Vede, m-am confruntat adesea cu provocarea de a găsi metode atractive și eficiente de a menține interesul elevilor, de a le stimula creativitatea și încrederea. Cursul mi-a oferit o serie de instrumente digitale utile – platforme educaționale, aplicații interactive, resurse multimedia și exemple practice – care pot fi adaptate cu succes nevoilor copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Am descoperit cât de important este să îmbinăm empatia cu inovația, să transformăm fiecare lecție într-o experiență de învățare activă, bazată pe joc, explorare și colaborare.

Tehnologia, folosită cu discernământ, poate deschide noi uși pentru elevii noștri, ajutându-i să comunice, să se exprime și să-și dezvolte competențele într-un mod plăcut și natural.

Învățare prin colaborare și inspirație

Ceea ce a făcut ca această formare să fie cu adevărat specială a fost comunitatea de profesori participanți – oameni pasionați, dornici să împărtășească idei și să învețe unii de la alții. Atmosfera creată de doamna formator Popescu Anca Manuela a fost una deschisă, motivantă, bazată pe respect și încurajare reciprocă. Am simțit că fac parte dintr-o echipă unită de același scop: acela de a aduce educația românească mai aproape de lumea digitală în care trăim.

Reflecții și concluzii

Experiența de a participa la acest curs m-a ajutat să înțeleg că pedagogia digitală nu înlocuiește relația umană, ci o completează. Profesorul rămâne sufletul procesului educativ, iar tehnologia este doar un instrument care îi oferă noi posibilități de exprimare și de conectare cu elevii.

Mă întorc la școală cu entuziasm, cu idei noi și cu dorința de a implementa în activitatea mea zilnică tot ceea ce am învățat. Îmi propun să transform lecțiile într-un spațiu al descoperirii și al bucuriei de a învăța, să îi sprijin pe elevi să se simtă competenți și motivați și să împărtășesc aceste bune practici și cu colegii mei.

Cursul „Pedagogia în lumea digitală” nu a fost doar o formare profesională, ci o experiență de creștere personală, care mi-a confirmat că un profesor adevărat nu încetează niciodată să învețe.

Bibliografie:

Cerghit, Ioan (2006). *Metode de învățământ*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Cucoș, Constantin (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.

Ionescu, Mihaela & Radu, Ion (2001). *Didactica modernă*. București: Editura D.P.P.D.

Pânișoară, Ion-Ovidiu (2019). *Comunicare eficientă*. Iași: Editura Polirom.

Cerghit, Ioan & Vlăsceanu, Lazăr (coord.) (1988). *Pedagogie modernă*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Povești digitale – cum am redescoperit bucuria de a învăța prin imagini și tehnologie

Profesor educator: Raluca Dulceanu

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Când am început cursul din cadrul proiectului „Pedagogia în Lumea Digitală”, am privit cu o ușoară teamă spre tot ceea ce însemna instrumente digitale. Mă întrebam dacă voi reuși să le stăpânesc, dacă voi putea integra noile tehnologii în activitățile cu elevii mei. Astăzi, la finalul programului, pot spune că experiența a fost o adevărată poveste de învățare, în care am trecut de la curiozitate la încredere și de la teorie la creație.

Un proiect care schimbă modul de a preda

Proiectul „Pedagogia în Lumea Digitală”, derulat de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, prin Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic, face parte din inițiativa națională finanțată prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) – componenta „*Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar*”.

Cu o finanțare de 2,4 milioane de euro, proiectul își propune să dezvolte competențele digitale ale profesorilor, să îmbunătățească calitatea actului educațional și să ofere sprijin real în integrarea tehnologiei la clasă. Mai mult de 3.000 de cadre didactice au beneficiat de formare gratuită, mentorat și resurse moderne pentru o educație adaptată timpurilor actuale. Programul s-a desfășurat pe parcursul a 84 de ore – 36 teorie și 48 practică – și a oferit o perspectivă completă asupra modului în care tehnologia poate transforma procesul de predare și învățare.

De la idee la resursă digitală: „Povestire după imagini”

Pe parcursul formării, am fost provocată să realizez o resursă educațională digitală deschisă, care să reflecte atât competențele dobândite, cât și specificul activității mele la clasă. Astfel s-a născut aplicația „Povestire după imagini”, disponibilă pe platforma LearningApps.org:

🔗 <https://learningapps.org/42358931>

Resursa se bazează pe o activitate interactivă de tip „ordonare cronologică”, prin care elevii sunt invitați să descrie imaginile și să le așeze în succesiunea logică a unei povești. În centrul aplicației se află o idee simplă, dar puternică: învățarea prin imagini și narațiune.

Copiii trebuie să urmărească firul evenimentelor ilustrate, să gândească, să comunice și să exprime relații de cauză-efect. Aplicația oferă feedback vizual imediat, permițând elevilor să-și corecteze greșelile, să observe ordinea corectă și să se bucure de reușită. Pentru mulți dintre elevii mei, în special cei cu dificultăți de comunicare sau atenție, acest tip de activitate reprezintă o modalitate de învățare intuitivă și atractivă.

Povestea din spatele poveștii

Când am introdus pentru prima dată această resursă la clasă, am observat imediat cum elevii s-au apropiat de ecran cu interes. În fața imaginilor colorate, au început să zâmbească și să spună primele propoziții: „El merge la școală”, „Mama îl ajută”, „Apoi se întoarce acasă”. Ordinea cronologică a devenit, astfel, mai mult decât o cerință de exercițiu – a devenit o formă de exprimare personală. Fiecare copil și-a spus povestea, a interpretat imaginile, a creat legături între ele. Pentru mine, ca profesor, a fost o revelație: învățarea nu trebuie doar transmisă, ci descoperită împreună.

Aplicația digitală a oferit cadrul perfect pentru o învățare activă, cooperantă și motivantă. Elevii au înțeles mai ușor succesiunea logică a evenimentelor, și-au îmbunătățit exprimarea orală și capacitatea de a formula propoziții coerente.

Reflecții personale

Proiectul „*Pedagogia în Lumea Digitală*” mi-a schimbat modul de a privi predarea. Am învățat că instrumentele digitale nu sunt doar mijloace, ci extensii ale creativității profesorului. Ele pot fi folosite pentru a stimula comunicarea, imaginația și gândirea critică. Astăzi, folosesc frecvent aplicații interactive pentru a introduce, consolida sau evalua conținuturi. Lecțiile mele sunt mai dinamice, iar elevii mai implicați. Am descoperit cât de important este feedbackul instantaneu, cât de mult îi motivează pe copii să învețe prin joc și explorare.

Ceea ce la început părea o provocare s-a transformat într-o pasiune pentru pedagogia digitală. Mi-am dat seama că educația modernă nu înseamnă renunțare la valorile clasice, ci îmbinarea armonioasă a tradiției cu inovația.

Educația viitorului se scrie azi

Privind în urmă, realizez că această formare mi-a oferit mai mult decât competențe tehnice: mi-a oferit o nouă viziune asupra educației. Într-o lume digitală, profesorul rămâne

inima procesului de învățare – cel care dă sens tehnologiei, care o folosește pentru a conecta minți și suflete.

„Povestire după imagini” nu este doar o aplicație creată în timpul cursului, este o dovadă că învățarea, atunci când e însoțită de empatie și curiozitate, devine o poveste frumoasă, spusă împreună cu elevii.

Bibliografie :

Pânișoară, Ion-Ovidiu (2021). *Comunicarea eficientă și competențele digitale ale cadrului didactic modern*. București: Editura Polirom.

Comisia Europeană (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators – DigCompEdu*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Redecker, Christine (2020). *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. JRC Science for Policy Report.

Învățare, inovație și resurse digitale în sprijinul educației incluzive

Profesor educator Ene Nicoleta Liliana

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Într-o lume în care tehnologia devine tot mai prezentă în fiecare aspect al vieții noastre, rolul profesorului modern se schimbă fundamental. Educația nu mai înseamnă doar transmiterea de informații, ci și formarea competențelor de utilizare a instrumentelor digitale, adaptarea la un mediu educațional flexibil și stimularea gândirii critice. În acest context, am avut privilegiul de a participa la proiectul „Pedagogia în Lumea Digitală”, un program inovator derulat de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, prin Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic.

Acest proiect, finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) – componenta „Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar”, a reprezentat o adevărată oportunitate de dezvoltare profesională pentru mii de cadre didactice din întreaga țară. Cu o finanțare totală de 2,4 milioane de euro, programul are ca scop dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor și integrarea tehnologiilor moderne în procesul educațional, în conformitate cu standardele internaționale de referință – DigCompEdu, ECDL și Microsoft Education.

Am ales să particip la acest program deoarece am considerat că este esențial, ca dascăl al vremurilor noastre, să învăț să utilizez tehnologia nu doar ca pe un instrument, ci ca pe un partener al învățării. În cadrul formării, am avut ocazia să lucrez alături de profesori dedicați, formatori experimentați și colegi entuziaști, într-un mediu colaborativ, prietenos și motivant. Programul a fost structurat pe parcursul a 84 de ore, dintre care 36 dedicate teoriei și 48 aplicabilității practice. Am explorat teme legate de integrarea tehnologiilor educaționale, de proiectarea lecțiilor interactive, de instrumente digitale pentru evaluare și comunicare, dar și de utilizarea responsabilă și etică a resurselor online.

Pe lângă partea teoretică, cea mai valoroasă componentă a cursului a fost aplicabilitatea practică. Am învățat să creez materiale educaționale digitale, să proiectez activități interactive, să folosesc platforme moderne precum LearningApps, Canva, Google Forms, Padlet sau Microsoft Teams, adaptându-le nivelului și particularităților elevilor mei. Un moment important al formării a fost realizarea unei resurse educaționale digitale proprii, care să demonstreze competențele dobândite. Astfel, am creat aplicația „Alegerea potrivită”, concepută special pentru disciplina Formarea autonomiei personale, la clasa a VI-a, în cadrul Centrului Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede.

Descrierea resursei digitale

Resursa „Alegerea potrivită”, realizată pe platforma LearningApps, este un exercițiu interactiv care are scopul de a dezvolta capacitatea elevilor de a identifica și selecta variante potrivite într-o situație concretă de viață – în cazul de față, alegerea hainelor corespunzătoare fiecărui anotimp.

Aplicația prezintă imagini cu diverse articole de îmbrăcăminte și patru categorii corespunzătoare anotimpurilor. Elevii trebuie să asocieze fiecare obiect cu anotimpul potrivit (de exemplu, geaca groasă – iarnă, tricoul – vară, pelerina – toamnă, bluza subțire – primăvară). Platforma oferă feedback vizual imediat – verde pentru răspunsurile corecte și roșu pentru cele greșite – ceea ce stimulează învățarea activă și autocorectarea.

Această resursă a fost gândită pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, cu scopul de a sprijini învățarea prin joc, imagine și repetiție. Interfața simplă, culorile atractive și structura clară a sarcinii au facilitat înțelegerea și implicarea tuturor elevilor.

Link către resursă: <https://learningapps.org/view42366253>

Aplicarea la clasă – lecția „Anotimpurile și îmbrăcămintea potrivită fiecăruia”

Am integrat această resursă digitală în cadrul unei lecții de formare a autonomiei personale, cu durata de 45 de minute. Lecția a fost gândită ca o activitate practică de învățare prin descoperire, în care elevii au avut ocazia să exploreze, să gândească, să aleagă și să acționeze. După o scurtă conversație introductivă despre anotimpuri și caracteristicile lor, am prezentat aplicația „Alegerea potrivită”. Pe tabla interactivă au apărut imaginile cu articole de îmbrăcămintă și simbolurile anotimpurilor. Pe rând, elevii au fost invitați să vină și să potrivească obiectele în categoria corectă. În momentul în care răspunsul era corect, ecranul se colora în verde, iar colegii aplaudau.

Această activitate a produs o energie pozitivă în clasă. Elevii au fost curioși, implicați și au colaborat spontan. Chiar și cei mai timizi au dorit să participe. Feedbackul oferit de aplicație a transformat procesul de învățare într-un joc interactiv, care combina bucuria cu cunoașterea.

După activitatea digitală, am continuat cu o fișă de lucru în care elevii au trasat linii între imaginile de haine și anotimpurile corespunzătoare. În final, am realizat o scurtă recapitulare verbală și o activitate de evaluare prin simboluri vizuale și stickere.

Rezultatele au fost foarte bune: elevii au reținut informațiile, au devenit mai atenți la detalii și au început să folosească spontan noile cuvinte. Am observat o creștere a încrederii în sine, mai ales la elevii cu dificultăți de exprimare verbală.

Reflecții asupra experienței

Participarea la proiectul „Pedagogia în Lumea Digitală” a reprezentat pentru mine o experiență de transformare profesională. Am învățat că educația digitală nu înseamnă doar utilizarea calculatorului, ci schimbarea modului de gândire – o deschidere către inovație, colaborare și adaptabilitate.

Cursul m-a ajutat să-mi dezvolt competențele digitale, dar și să privesc procesul didactic dintr-o nouă perspectivă: aceea a profesorului care creează contexte de învățare semnificative, sprijinite de tehnologie. Am înțeles importanța feedbackului imediat, a implicării active a elevului și a individualizării învățării.

Realizarea resursei „Alegerea potrivită” mi-a oferit ocazia de a îmbina teoria cu practica, de a utiliza în mod creativ aplicațiile online și de a aduce bucuria învățării în rândul elevilor mei. Prin intermediul acestei experiențe, am conștientizat că digitalizarea educației poate sprijini cu succes incluziunea, oferind tuturor copiilor șanse egale de exprimare, participare și reușită.

Concluzii

Proiectul „Pedagogia în Lumea Digitală” mi-a oferit mai mult decât un curs – mi-a oferit viziune, încredere și motivație. Astăzi, folosesc instrumentele digitale cu naturalețe, explorez platforme noi, creez conținut adaptat elevilor și caut permanent modalități de a face învățarea mai atractivă.

Cred cu tărie că profesorul viitorului trebuie să fie un creator de experiențe educaționale, un ghid care valorifică tehnologia pentru a aduce cunoașterea mai aproape de elev. Iar această formare mi-a arătat că fiecare dintre noi poate face pași reali către această schimbare.

Bibliografie

Cucoș, C. (2019). *Educația digitală. Deschideri către virtualitate*. Iași: Editura Polirom.

Pătru, M. (2022). *Resurse educaționale deschise și educația incluzivă*. București: Editura Universitară.

Ciolan, L. (2020). *Învățarea în era digitală: perspective asupra inovației educaționale*. București: Editura Universității din București.

Velea, S. (2021). *Digitalizarea educației și formarea competențelor profesorilor în era resurselor deschise*. *Revista de Pedagogie*, 69(3), 45–58.

„Învățarea prin emoție și descoperire – pași mici spre reușite mari”

Autor: Cheran Mariana Mirela

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Introducere

Educația specială nu înseamnă doar adaptare, ci mai ales **înțelegere** – a ritmurilor, a nevoilor și a potențialului fiecărui copil. Fiecare elev este o poveste unică, iar misiunea profesorului de sprijin este să descopere modul în care acea poveste poate fi spusă prin învățare, bucurie și încredere.

Într-o lume în care tehnologia, diversitatea și schimbarea definesc prezentul, copiii cu cerințe educative speciale au nevoie de un **cadru educațional sigur, empatic și stimulat**, în care să poată crește în propriul ritm. În acest context, abordările moderne bazate pe învățarea prin joc, emoție și descoperire devin instrumente valoroase pentru formarea competențelor și a stimei de sine.

Învățarea prin emoție – cheia conectării

Experiența didactică demonstrează că progresul real al elevilor cu CES începe acolo unde **emoția pozitivă** întâlnește învățarea. Fiecare reușită, oricât de mică, este o victorie interioară care consolidează motivația și încrederea în sine.

De exemplu, o activitate simplă precum „Învăț culorile prin poveste” poate transforma un exercițiu cognitiv într-un moment de bucurie autentică. Prin combinarea sunetelor, imaginilor și mișcării, copilul nu doar recunoaște culoarea, ci o trăiește – o asociază cu emoția, cu personajul și cu contextul.

Profesorul de educație specială are rolul de **mediator între cunoaștere și emoție**, ghidând copilul spre descoperire printr-o relație bazată pe răbdare, respect și afecțiune.

Resurse educaționale adaptate – punți spre autonomie

Utilizarea **resurselor educaționale deschise (RED)** și a **jocurilor digitale interactive** a devenit un sprijin real pentru activitatea din centrele și școlile speciale. Acestea oferă posibilitatea de a personaliza conținutul, de a repeta sarcini într-un mod atractiv și de a oferi feedback imediat.

O resursă creată pe platforme precum *Wordwall*, *LearningApps* sau *Canva for Education* poate fi adaptată pentru dezvoltarea abilităților de comunicare, a atenției auditive sau a orientării spațiale. Spre exemplu, o activitate de tip „*Alege imaginea potrivită după sunet*” contribuie atât la stimularea percepției auditive, cât și la exersarea pronunției corecte, transformând logopedia într-un joc educativ plăcut.

Prin RED, profesorul devine creator de conținut, iar elevul – participant activ în propria învățare. Deschiderea digitală face ca resursele să poată fi împărtășite între specialiști, crescând calitatea intervenției educaționale.

Comunitatea – un sprijin indispensabil

Educația specială nu se realizează niciodată în izolare. Este nevoie de **colaborare** între profesori, părinți, psihologi și comunitate. Progresul copilului depinde în mare măsură de coerența intervențiilor și de climatul afectiv în care acestea se desfășoară.

Proiectele locale de incluziune, atelierile de socializare sau parteneriatele cu școlile de masă contribuie la crearea unei culturi a acceptării. În aceste contexte, elevii cu CES descoperă că pot aparține, pot reuși și pot învăța cu demnitate.

Concluzie

A fi profesor de educație specială înseamnă a **crede în potențialul uman dincolo de limite**. Înseamnă a privi dincolo de diagnostic și a vedea copilul – cu dorința lui de a învăța, de a fi înțeles și de a fi iubit.

Învățarea prin emoție și descoperire transformă sala de clasă într-un loc al speranței și al reușitelor mici, dar semnificative. Prin deschidere, empatie și creativitate, putem construi împreună o educație care vindecă, inspiră și dă sens cuvintelor:

„Fiecare copil poate reuși, dacă îi arătăm cum și credem că poate.”

Bibliografie:

Bocoș, M.-D. (coord.) (2016). *Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune didactică*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.

Cucoș, C. (2017). *Educația în era digitală*. Iași: Editura Polirom.

Gherguț, A. (2018). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Strategii de educație integrată*. Iași: Editura Polirom.

Păun, E. (2019). *Școala și comunitatea. Strategii de incluziune educațională*. București: Editura Institutul European.

Integrarea resurselor educaționale deschise și a tablei interactive în educația elevilor cu deficiență intelectuală severă

Profesor educație specială Tîrnicănu Sergiu Aurelian

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Transformările profunde care au marcat sistemul educațional în ultimele decenii, generate de dezvoltarea accelerată a tehnologiilor digitale și de promovarea educației incluzive, au determinat o redefinire a rolului profesorului, a metodelor de predare și a instrumentelor didactice utilizate. În prezent, accentul se pune tot mai mult pe accesibilitate, adaptabilitate și pe crearea unui mediu educațional în care fiecare elev, indiferent de particularitățile sale, să poată învăța în ritmul propriu și în acord cu propriile posibilități. În acest context, resursele educaționale deschise (RED) și tabla interactivă devin elemente esențiale ale unei pedagogii moderne și incluzive, centrate pe elev.

În domeniul educației speciale, resursele educaționale deschise reprezintă o oportunitate didactică deosebită. Acestea sunt materiale digitale gratuite, accesibile și adaptabile, care pot fi reutilizate și modificate în funcție de nevoile specifice ale elevilor. În lucrul cu elevii cu deficiență intelectuală severă, RED-urile permit profesorului să simplifice conținutul, să reducă gradul de abstractizare, să accentueze suportul vizual și să creeze

contexte de învățare multisenzoriale. Fie că este vorba despre imagini secvențiale, fișe interactive, aplicații educaționale sau jocuri digitale, aceste resurse oferă o diversitate de posibilități pentru a sprijini formarea deprinderilor cognitive și socio-emoționale de bază.

Particularitățile de dezvoltare ale elevilor cu deficiență intelectuală severă – limitările în planul gândirii abstracte, dificultățile de concentrare, memoria de scurtă durată redusă și motivația scăzută – impun o abordare educațională concretă, repetitivă, bazată pe experiență directă și vizualizare. În acest sens, utilizarea RED-urilor combinată cu tehnologia tablei interactive poate transforma lecția într-o experiență vizuală și tactilă intensă, care favorizează implicarea activă și participarea conștientă.

Tabla interactivă, ca mijloc didactic complex, integrează imaginea, sunetul, mișcarea și interacțiunea, oferind un mediu de învățare multisenzorial. Elevii pot manipula obiecte digitale, pot răspunde la stimuli vizuali sau auditivi și pot primi feedback imediat pentru acțiunile lor. Această interactivitate consolidează învățarea prin experiență și prin repetiție pozitivă, mecanism fundamental pentru elevii cu deficiență intelectuală severă. Prin activități precum sortarea obiectelor după culoare, completarea unei secvențe logice sau identificarea imaginilor corespunzătoare unor concepte simple, elevii sunt motivați să participe activ și să exploreze.

Experiența pedagogică demonstrează că lecțiile susținute cu ajutorul tablei interactive favorizează dezvoltarea atenției, a capacității de reacție la stimuli și a motricității fine. Elevii sunt atrași de dinamismul imaginilor, de sunetele asociate și de caracterul ludic al activităților. În plus, lucrul la tablă oferă ocazia exersării comportamentelor sociale – așteptarea rândului, respectarea regulilor, colaborarea cu colegii și bucuria succesului împărtășit.

Din punct de vedere metodologic, integrarea RED și a tablei interactive în procesul educațional presupune o planificare atentă și o adaptare riguroasă a materialelor. Profesorul trebuie să aleagă conținuturile potrivite nivelului cognitiv al elevilor, să le structureze într-o succesiune logică și să asigure alternarea exercițiilor de dificultate diferită, în funcție de capacitatea de efort mental a fiecărui elev. Se recomandă utilizarea imaginilor clare, a culorilor contrastante, a textelor scurte și a instrucțiunilor formulate simplu și concret. Activitățile trebuie să combine stimularea vizuală, auditivă și tactilă, pentru a menține interesul și pentru a facilita generalizarea învățării.

Exemple de activități digitale eficiente includ: recunoașterea obiectelor și animalelor prin asocierea imaginii cu sunetul, identificarea emoțiilor prin expresii faciale, completarea unor povești vizuale, potrivirea formelor geometrice, exerciții de numărare cu sprijin vizual și

auditiv, activități de orientare spațială sau exerciții de autocunoaștere. Platformele precum **LearningApps**, **Wordwall**, **Genially**, **Canva pentru Educație** sau **LiveWorksheets** oferă numeroase posibilități de personalizare a materialelor, permițând profesorului să creeze fișe digitale adaptate, interactive și motivante.

Pe lângă valoarea lor cognitivă, activitățile realizate cu ajutorul tablei interactive au și o dimensiune terapeutică: ele contribuie la reducerea anxietății de învățare, la creșterea încrederii în sine și la dezvoltarea abilităților de autoreglare emoțională. Prin succesul imediat oferit de feedbackul vizual și auditiv, elevii trăiesc sentimentul reușitei și sunt stimulați să continue procesul de învățare.

Pentru ca aceste beneficii să fie maxime, este necesară formarea continuă a profesorilor în domeniul competențelor digitale și al pedagogiei incluzive. Cadrul didactic trebuie să își asume rolul de inovator educațional, capabil să selecteze, să adapteze și să creeze resurse digitale relevante, dar și să mențină echilibrul între utilizarea tehnologiei și nevoia de relaționare umană directă, esențială în educația specială.

Recomandări practice pentru integrarea eficientă a resurselor educaționale deschise și a tablei interactive în educația specială:

1. Adaptarea conținuturilor digitale la nivelul cognitiv și la ritmul individual de învățare al fiecărui elev, evitând supraîncărcarea informațională.
2. Utilizarea predominantă a materialelor vizuale și auditive clare, cu un conținut concret și familiar elevilor.
3. Alternarea activităților digitale cu experiențe directe și practice, pentru consolidarea transferului între mediul virtual și cel real.
4. Integrarea activităților interactive în contexte de socializare, colaborare și învățare prin joc.
5. Crearea unei baze comune de resurse educaționale deschise adaptate, la nivelul instituției sau al rețelei școlare, pentru partajarea bunelor practici între cadrele didactice.
6. Implicarea părinților în activități digitale simple, pentru a asigura continuitatea procesului educațional și acasă.
7. Participarea constantă a profesorilor la cursuri de formare în domeniul competențelor digitale și al utilizării tehnologiei asistive.

În concluzie, resursele educaționale deschise și tabla interactivă nu reprezintă doar instrumente didactice moderne, ci veritabile mijloace de democratizare a accesului la educație și de stimulare a potențialului fiecărui elev. În educația elevilor cu deficiență intelectuală

severă, aceste tehnologii pot transforma procesul de învățare într-o experiență accesibilă, captivantă și semnificativă. Profesorul de educație specială, prin creativitate, empatie și competență digitală, devine un facilitator al incluziunii și un promotor al unei pedagogii centrate pe demnitatea și progresul fiecărui copil.

Bibliografie

1. Bocos, M. (coord.) (2017). *Teoria și metodologia instruirii. Perspective teoretice și aplicative*. Editura Paralela 45, Pitești.
2. Ionescu, M., & Radu, I. (2001). *Didactica modernă*. Editura Dacia, Cluj-Napoca.
3. Vrasmas, E. (2018). *Educația incluzivă. Modele de bună practică în școală și comunitate*. Editura Polirom, Iași.
4. UNESCO (2012). *Guidelines for Open Educational Resources (OER) in Higher Education*. Paris: UNESCO.
5. European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2021). *Technology in Education for Inclusion: Key Policy Messages*.
6. Ministerul Educației (2023). *Ghid metodologic pentru utilizarea resurselor educaționale deschise în învățământul preuniversitar*. București.

Inovație, empatie și intervenție diferențiată în educația specială – rolul profesorului în formarea competențelor elevilor cu cerințe educaționale speciale

Autor: prof. Doros Ica

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Rezumat

Educația specială contemporană se află într-un proces continuu de redefinire, orientat spre valorizarea fiecărui copil, indiferent de particularitățile sale individuale. Profesorul de educație specială joacă un rol esențial în acest proces, acționând ca mediator între nevoile

copilului și cerințele mediului educațional. Lucrarea de față își propune să analizeze principalele direcții de intervenție psihopedagogică, strategiile diferențiate de predare și importanța utilizării resurselor educaționale moderne, în contextul promovării incluziunii și autonomiei personale a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES).

Introducere

Educația specială are ca scop principal asigurarea șanselor egale de dezvoltare și învățare pentru toți copiii, printr-un demers educativ individualizat și adaptat particularităților psihice, cognitive și sociale ale fiecăruia. În prezent, paradigma educației incluzive presupune nu doar integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă, ci și construirea unui climat educațional bazat pe empatie, colaborare și respect pentru diversitate. Profesorul de educație specială devine astfel un „arhitect al adaptării curriculare”, un ghid care sprijină elevii în depășirea barierelor cognitive, emoționale sau comportamentale. În acest context, rolul său se extinde dincolo de transmiterea de cunoștințe – el devine terapeut, consilier, mediator și facilitator al dezvoltării personale.

Rolul profesorului de educație specială în intervenția psihopedagogică

Activitatea profesorului de educație specială presupune o abordare holistică a procesului de învățare. Acesta elaborează planuri educaționale personalizate (PEI), desfășoară activități de terapie educațională, logopedie, consiliere și sprijin emoțional. Fiecare intervenție se bazează pe evaluarea complexă a elevului, urmărind dezvoltarea competențelor-cheie: comunicare, autonomie, interacțiune socială și autoreglare comportamentală. Un exemplu de bună practică îl constituie adaptarea sarcinilor de învățare în funcție de potențialul cognitiv. Elevii cu tulburări de învățare pot beneficia de materiale vizuale, exerciții interactive și activități senzoriale care transformă procesul educativ într-o experiență pozitivă și motivantă. În acest sens, profesorul devine un designer al situațiilor de învățare diferențiate.

Metode moderne și resurse educaționale în sprijinul incluziunii. Resursele educaționale moderne, fie ele digitale sau tradiționale, constituie instrumente esențiale în activitatea profesorului de educație specială. Platformele interactive, aplicațiile educaționale, jocurile de învățare și materialele vizuale pot contribui semnificativ la dezvoltarea atenției, memoriei, limbajului și motricității fine. De exemplu, utilizarea platformelor *LearningApps*, *Wordwall* sau *Canva for Education* permite crearea de fișe personalizate, adaptate vârstei și nivelului de înțelegere al elevilor. În plus, aceste instrumente oferă feedback imediat, stimulând motivația și încrederea în sine. Profesorul de educație specială trebuie să selecteze resursele cu

discernământ, urmărind principiile pedagogiei incluzive: accesibilitate, relevanță, progresivitate și stimularea participării active.

Intervenția diferențiată și terapia educațională

Intervenția diferențiată reprezintă fundamentul educației speciale. Ea presupune ajustarea conținuturilor, a ritmului și a metodelor de predare în funcție de potențialul și stilul de învățare al fiecărui elev. Astfel, elevii cu dificultăți de atenție pot beneficia de sarcini scurte și variate, iar cei cu deficiențe de auz de suporturi vizuale, limbaj mimico-gestual sau subtitrări.

Terapia educațională, parte integrantă a intervenției psihopedagogice, are scopul de a sprijini elevii în depășirea barierelor cognitive și emoționale. Prin joc, prin activități artistice și exerciții de autocunoaștere, elevii învață să-și exprime emoțiile, să coopereze și să-și dezvolte autonomia.

Colaborarea interdisciplinară – cheia reușitei în educația specială

Profesorul de educație specială nu acționează izolat, ci în parteneriat cu psihologul școlar, logopedul, medicul și familia. Această colaborare interdisciplinară asigură coerența intervenției și continuitatea progresului elevului. Comunicarea constantă cu părinții contribuie la crearea unei alianțe educaționale bazate pe încredere și sprijin reciproc. În plus, colaborarea cu cadrele didactice din învățământul de masă facilitează adaptarea curriculară și construirea unui mediu incluziv autentic.

Concluzii

Profesorul de educație specială este un profesionist complex, care îmbină știința educației cu arta empatiei. El modelează caractere, stimulează potențialul și transformă diferența într-o resursă. În epoca digitală, formarea continuă și utilizarea resurselor moderne devin indispensabile pentru a răspunde nevoilor tot mai diverse ale elevilor. Educația specială nu este doar un domeniu de intervenție, ci o vocație – o expresie a credinței în valoarea fiecărui copil. Profesorul Doros Ica, prin exemplul său, confirmă că adevărata incluziune începe cu respectul, răbdarea și iubirea față de copil.

Bibliografie

- Cucoș, C. (2019). *Educația digitală. Deschideri către virtualitate*. Iași: Editura Polirom.
- Pătru, M. (2022). *Resurse educaționale deschise și educația incluzivă*. București: Editura Universitară.
- Neacșu, I. (2019). *Strategii de predare-învățare pentru formarea competențelor*. București: Editura Universitară.
- Ștefănescu, M. (2021). *Instrumente digitale în sprijinul educației incluzive*. Târgu Mureș: Editura Universitară Dimitrie Cantemir.

Resurse educaționale deschise în psihopedagogia specială

Profesor psihopedagog, Alina Laurenția Mărineață
Centrul Scolar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Rezumat

Resursele educaționale deschise (RED) au redefinit modalitățile prin care cunoașterea este produsă, diseminată și utilizată în mediul educațional contemporan. În psihopedagogie, RED-urile devin instrumente esențiale pentru construirea unor programe de intervenție centrate pe nevoile reale ale elevului, promovând accesul echitabil la educație, participarea activă și dezvoltarea competențelor individuale. Articolul de față își propune să investigheze rolul, principiile și implicațiile utilizării resurselor educaționale deschise în psihopedagogie, cu accent pe intervențiile terapeutice și programele educaționale destinate elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES). Printr-o analiză teoretică și aplicativă, se evidențiază modul în care RED-urile pot susține incluziunea, colaborarea interdisciplinară și eficiența actului educațional terapeutic.

Introducere

Schimbările profunde din societatea contemporană impun sistemului educațional adaptări constante. Digitalizarea, globalizarea și necesitatea formării continue au generat noi paradigme de învățare, printre care conceptul de resurse educaționale deschise ocupă un loc central. Potrivit UNESCO (2019), RED-urile sunt materiale de învățare, predare și cercetare disponibile publicului, care pot fi utilizate, adaptate și distribuite liber, cu respectarea

licențelor deschise. În psihopedagogie, aceste resurse devin o punte între teoria educațională și practica terapeutică, oferind profesorilor și specialiștilor un cadru flexibil și colaborativ pentru intervenții personalizate. Psihopedagogia, ca știință aplicată a educației, se concentrează pe identificarea, prevenirea și compensarea dificultăților de învățare și adaptare școlară. Din această perspectivă, utilizarea RED-urilor susține diversificarea strategiilor educaționale, oferind materiale accesibile și adaptabile pentru o gamă largă de nevoi cognitive, emoționale și comportamentale.

Conceptualizarea resurselor educaționale deschise Resursele educaționale deschise nu se limitează la simple materiale digitale, ci reprezintă o filosofie a partajării cunoașterii și a colaborării educaționale. Wiley (2014) definește RED-urile prin cele „5R ale deschiderii”: *retain* (posibilitatea de a păstra o copie), *reuse* (de a reutiliza conținutul), *revise* (de a-l adapta), *remix* (de a-l combina cu alte resurse) și *redistribute* (de a-l partaja). Aceste dimensiuni reflectă esența educației incluzive – adaptabilitatea și colaborarea. În psihopedagogie, libertatea de a modifica și de a combina resursele permite profesorului să creeze materiale personalizate pentru elevii cu CES, să simplifice concepte complexe și să construiască medii de învățare multisenzoriale.

Rolul RED-urilor în educația incluzivă și personalizată Educația incluzivă presupune accesul egal la educație pentru toți elevii, indiferent de particularitățile lor individuale. În acest context, RED-urile contribuie la reducerea decalajelor dintre elevii tipici și cei cu dificultăți de învățare prin adaptarea conținutului la nivelul cognitiv și ritmul de lucru al fiecăruia. Resursele deschise oferă posibilitatea transformării unui conținut vizual într-unul auditiv pentru elevii cu deficiențe de vedere, a textelor în format simplificat pentru cei cu tulburări de învățare sau a exercițiilor interactive pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale.

De exemplu, în lucrul cu elevii diagnosticați cu tulburări de spectru autist, utilizarea platformelor educaționale deschise bazate pe vizualizare și rutine repetitive susține predictibilitatea și structura – elemente esențiale pentru reducerea anxietății și creșterea participării. În același mod, pentru elevii cu ADHD, resursele educaționale multimedia, cu activități interactive și feedback imediat, pot stimula atenția și motivația intrinsecă. RED și programele de intervenție psihopedagogică. Programele de intervenție în psihopedagogie se bazează pe principii precum individualizarea, continuitatea și colaborarea. În acest sens, RED-urile facilitează personalizarea procesului de învățare prin accesul la materiale variate, scalabile și adaptabile. Psihopedagogul poate combina fișe de lucru, clipuri video educative și jocuri digitale deschise pentru a construi o secvență de terapie cognitivă complexă.

Integrarea RED-urilor în programe de intervenție precum terapia cognitiv-comportamentală (CBT), terapia ocupațională sau programele de dezvoltare socio-emoțională oferă elevilor oportunități concrete de exersare a abilităților în contexte variate. Spre exemplu, utilizarea unei platforme open-source pentru jocuri educaționale bazate pe recunoașterea emoțiilor poate contribui la îmbunătățirea empatiei și reglării emoționale în cazul copiilor cu tulburări de comportament.

Abordări psihopedagogice ale utilizării RED-urilor în terapie În terapiile educaționale, RED-urile pot fi utilizate pentru stimularea proceselor cognitive de bază (atenție, memorie, gândire, limbaj), dar și pentru dezvoltarea abilităților sociale. În programele de intervenție comportamentală, feedback-ul imediat oferit de aplicațiile educaționale libere poate susține autoreglarea și consolidarea comportamentelor pozitive. În același timp, resursele deschise permit psihopedagogilor să creeze scenarii educaționale adaptate specificului fiecărui elev. De exemplu, un elev cu dislexie poate utiliza o platformă cu conținut audio pentru lectură ghidată, în timp ce un alt elev cu tulburări de învățare nonverbală poate beneficia de resurse vizuale și exerciții de asociere imagine-concept. Astfel, RED-urile nu doar facilitează învățarea, ci pot fi instrumente terapeutice prin excelență, care contribuie la formarea competențelor de autonomie, autoreglare și cooperare.

Impactul RED-urilor asupra formării competențelor digitale ale profesorului psihopedagog Adoptarea resurselor educaționale deschise implică dezvoltarea competențelor digitale și pedagogice ale profesorilor psihopedagogi. Formarea continuă în acest domeniu presupune familiarizarea cu platformele de tip Creative Commons, cu licențele de utilizare și cu strategiile de integrare a tehnologiei în activitățile educaționale. Prin intermediul cursurilor online deschise (MOOC-uri), specialiștii pot accesa resurse actualizate despre tehnici de intervenție, evaluare psihopedagogică și managementul clasei incluzive.

Pe termen lung, utilizarea sistematică a RED-urilor contribuie la profesionalizarea psihopedagogilor, încurajând reflecția critică, colaborarea interinstituțională și inovarea în proiectarea intervențiilor educaționale.

Provocări și limite ale utilizării resurselor educaționale deschise Deși beneficiile RED-urilor sunt incontestabile, utilizarea lor în psihopedagogie presupune o serie de provocări. În primul rând, calitatea și relevanța materialelor disponibile pot varia considerabil, ceea ce impune selecția critică și validarea pedagogică. În al doilea rând, lipsa infrastructurii digitale adecvate sau a competențelor tehnologice poate limita utilizarea acestor resurse, în special în mediile educaționale defavorizate. În plus, adaptarea resurselor la particularitățile psihologice și culturale ale elevilor necesită un proces laborios de analiză și

ajustare, pentru a evita standardizarea excesivă și pierderea dimensiunii umane a intervenției. Perspectivă comparativă internațională.

La nivel global, numeroase inițiative susțin dezvoltarea și diseminarea RED-urilor. Programele OpenLearn (Marea Britanie), MERLOT (Statele Unite) și OER Commons oferă exemple de bune practici privind colaborarea între instituții și profesioniști. În Europa, politicile educaționale promovate de Comisia Europeană prin strategia *Opening Up Education* (2021) susțin integrarea resurselor deschise în toate nivelurile de învățământ, inclusiv în formarea cadrelor didactice și a specialiștilor în sprijin educațional. România a început să adopte treptat această direcție prin platforme precum *EduCred* și *Digitaliada*, însă utilizarea RED-urilor în psihopedagogie se află încă într-un stadiu emergent, necesitând investiții în formare, infrastructură și politici educaționale coerente.

Concluzii

Resursele educaționale deschise reprezintă un vector de transformare profundă a practicii psihopedagogice. Ele oferă profesorilor și terapeuților posibilitatea de a construi intervenții personalizate, accesibile și inovatoare, adaptate nevoilor fiecărui elev. În același timp, RED-urile promovează o cultură educațională bazată pe colaborare, incluziune și etică a partajării cunoașterii.

Pentru ca potențialul acestora să fie valorificat pe deplin, este necesară formarea continuă a specialiștilor, evaluarea calității resurselor și integrarea lor coerentă în politicile educaționale. În domeniul psihopedagogiei, RED-urile nu sunt doar instrumente digitale, ci devin veritabile medii de intervenție terapeutică și de reflecție profesională, contribuind la construirea unei educații moderne, umaniste și incluzive.

Bibliografie

- Hilton, J. (2020). *Open Educational Resources and the Future of Educational Practice*. Educational Technology Research and Development, 68(2), 837–852.
- Velea, S. (2021). *Digitalizarea educației și formarea competențelor profesorilor în era resurselor deschise*. Revista de Pedagogie, 69(3), 45–58.

Resurse educaționale deschise – oportunități pentru învățământul primar special destinat elevilor cu deficiențe intelectuale

Panait Mirela Georgiana

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Motto:

„Educația este deschisă tuturor atunci când fiecare elev primește șansa de a învăța în propriul ritm.”

Introducere

Educația contemporană este orientată tot mai mult spre accesibilitate, colaborare și incluziune. Într-un context în care diversitatea elevilor impune o adaptare permanentă a metodelor și resurselor didactice, **resursele educaționale deschise (RED)** oferă o perspectivă inovatoare. Acestea permit cadrelor didactice să creeze, să partajeze și să adapteze conținuturi educaționale în mod liber, promovând egalitatea de șanse în procesul de învățare.

În cazul elevilor cu **deficiențe intelectuale**, RED devin instrumente indispensabile. Ele sprijină procesul de predare-învățare prin adaptarea conținuturilor la particularitățile cognitive, senzoriale și emoționale ale fiecărui elev, contribuind astfel la formarea unei educații cu adevărat incluzive.

Ce sunt resursele educaționale deschise (RED)

Potrivit definiției formulate de **UNESCO (2002)**, resursele educaționale deschise sunt „materiale de învățare, predare și cercetare aflate în domeniul public sau publicate sub o licență deschisă, care permit accesul gratuit, reutilizarea și redistribuirea de către alți utilizatori”.

Acestea includ:

- manuale, fișe de lucru și planuri de lecție;
- materiale multimedia (audio, video, animații);

- aplicații și jocuri educaționale interactive;
- platforme online și cursuri deschise (MOOC-uri).

Prin natura lor, RED susțin **colaborarea între profesori**, inovația didactică și adaptarea permanentă a conținuturilor în funcție de nivelul elevilor.

Importanța RED în învățământul special pentru elevii cu deficiențe intelectuale

În procesul de învățământ special, fiecare elev are propriul ritm de învățare, propriul mod de a percepe lumea și de a înțelege conceptele. Prin utilizarea resurselor educaționale deschise, profesorul poate personaliza activitățile didactice, oferind elevilor șansa de a învăța într-un mod atractiv și accesibil.

Avantajele majore ale utilizării RED în învățământul special sunt:

- **Accesibilitatea:** materialele pot fi modificate pentru a include pictograme, imagini, text simplificat sau explicații audio;
- **Interactivitatea:** jocurile educative și exercițiile digitale dezvoltă motivația și atenția elevilor;
- **Flexibilitatea:** conținuturile pot fi adaptate la nivelul cognitiv al fiecărui elev;
- **Colaborarea:** profesorii pot împărtăși materiale și pot învăța unii de la alții prin comunități online.

Astfel, RED susțin educația incluzivă prin crearea unui mediu de învățare pozitiv, participativ și centrat pe nevoile copilului.

Exemple de utilizare a RED în activitățile educative

Un profesor de învățământ primar special poate folosi resurse educaționale deschise în numeroase moduri:

- **Aplicații educaționale interactive**, precum *LearningApps*, *Wordwall* sau *Book Creator*, pentru exerciții vizuale și auditive;
- **Manuale digitale deschise** pentru consolidarea noțiunilor de bază (numerație, litere, forme, culori);

- **Platforme educaționale românești** – *Digitaliada*, *EducațieDeschisă.ro* – unde se găsesc fișe și materiale didactice adaptabile;
- **Resurse internaționale** – *OER Commons*, *OpenLearn*, *MERLOT*, care oferă materiale variate în limbi diferite.

De exemplu, în cadrul unei lecții despre „Fructe și legume”, profesorul poate utiliza imagini colorate, filmulețe scurte cu denumirile fructelor, exerciții interactive de asociere și jocuri senzoriale. Toate aceste materiale pot fi descărcate gratuit și modificate, oferind o experiență de învățare multisenzorială.

Rolul profesorului în valorificarea RED

În educația elevilor cu deficiențe intelectuale, profesorul are rolul de **mediator și creator de conținut adaptat**. El trebuie să selecteze resurse adecvate, să le simplifice și să le integreze în contexte concrete de învățare.

Pentru valorificarea eficientă a RED, cadrul didactic trebuie să:

- cunoască nivelul de dezvoltare cognitivă al elevilor;
- transforme materialele digitale în activități practice și vizuale;
- utilizeze resursele pentru consolidarea învățării, nu doar pentru prezentarea de informații;
- colaboreze cu alți profesori pentru crearea unor materiale comune.

Prin aceste acțiuni, profesorul devine un **agent al schimbării educaționale**, contribuind la modernizarea învățământului special.

Provocări și direcții de dezvoltare

Implementarea RED în învățământul special întâmpină și unele dificultăți:

- lipsa competențelor digitale ale unor cadre didactice;
- acces limitat la tehnologie sau internet în unele școli;
- nevoia de resurse adaptate specific deficiențelor intelectuale.

Depășirea acestor provocări presupune formarea continuă a profesorilor, colaborarea interinstituțională și sprijinul comunității educaționale.

Concluzie

Resursele educaționale deschise oferă o **șansă reală de modernizare a învățământului special**. Ele facilitează o învățare centrată pe elev, adaptată și incluzivă. Pentru elevii cu deficiențe intelectuale, aceste resurse pot transforma educația într-o experiență plăcută, accesibilă și motivantă.

Prin implicarea profesorilor și colaborarea între specialiști, RED pot deveni un pilon esențial în construirea unei educații deschise, în care fiecare copil are locul și ritmul său propriu.

Bibliografie

1. UNESCO (2002). *Forum on the Impact of Open Courseware for Higher Education in Developing Countries*. Paris: UNESCO.
2. Butnaru, M. (2021). *Educația incluzivă și resursele educaționale digitale*. Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. Vlăduț, C. & Enache, A. (2019). *Resurse educaționale deschise – suport pentru o educație incluzivă*. Revista „Învățământul Modern”, nr. 4/2019.

Resurse educaționale deschise utilizate în învățământul special

Mitroi Marinel Virgil,

Centrul Școlar de Educație Incluzivă

Introducere

Societatea contemporană trece printr-un amplu proces de digitalizare, iar educația nu face excepție. În acest context, **resursele educaționale deschise (RED)** au devenit un instrument esențial pentru modernizarea procesului instructiv-educativ și pentru asigurarea accesului echitabil la învățare.

Conform definiției UNESCO (2002), RED reprezintă *„materiale de învățare, predare și cercetare aflate în domeniul public sau publicate sub o licență deschisă, care permit accesul, reutilizarea, adaptarea și redistribuirea gratuită”*. Aceste resurse includ manuale, fișe de lucru, aplicații, materiale multimedia, jocuri educative și platforme digitale.

În **învățământul special**, și în special în cazul **elevilor cu deficiențe intelectuale**, utilizarea RED are o valoare aparte. Adaptabilitatea, accesibilitatea și diversitatea acestor resurse le transformă într-un sprijin real pentru cadrele didactice, care pot individualiza procesul de învățare în funcție de nevoile fiecărui copil.

Rolul resurselor educaționale deschise în învățământul special

Educația elevilor cu deficiențe intelectuale necesită metode personalizate, materiale accesibile și strategii care să stimuleze atenția, memoria și motivația. RED oferă tocmai acest cadru flexibil, favorizând o **învățare centrată pe elev**, prin materiale vizuale, interactive și ușor de înțeles.

Avantajele utilizării RED în educația specială sunt multiple:

- **Accesibilitate sporită** – materialele pot fi oferite în format audio, video, text simplificat sau cu sprijin vizual (pictograme, culori, simboluri);
- **Adaptabilitate** – conținutul poate fi ajustat în funcție de nivelul cognitiv și ritmul individual al fiecărui elev;
- **Motivație și implicare** – activitățile interactive și jocurile educaționale cresc interesul și participarea elevilor;
- **Cooperare și incluziune** – RED facilitează activitățile de grup, contribuind la dezvoltarea comunicării și a relațiilor sociale.

Pentru profesorii care lucrează cu elevi cu deficiențe intelectuale, RED reprezintă o oportunitate de a construi **lecții personalizate, atractive și multisenzoriale**, care stimulează implicarea activă și învățarea prin experiență.

Exemple de utilizare practică a RED în activitățile școlare

Un profesor de învățământ primar special poate folosi resurse educaționale deschise pentru a transforma activitățile zilnice în experiențe interactive:

- **Lecția de matematică:** se pot utiliza aplicații precum *LearningApps*, *Wordwall* sau *Kahoot!* pentru exerciții de recunoaștere a cifrelor, comparare a cantităților sau formare a perechilor.
- **Lecția de comunicare:** pot fi folosite materiale audio și imagini cu suport vizual din platforme ca *Digitaliada* sau *EducațieDeschisă.ro*, pentru a consolida vocabularul și înțelegerea textelor scurte.
- **Activități de cunoaștere a mediului:** profesorul poate adapta materiale video educative de pe *OER Commons* sau *OpenLearn*, prezentând fenomene naturale prin imagini sugestive și animații.
- **Activități artistico-plastice:** pot fi folosite planșe și modele din resurse deschise care stimulează creativitatea și motricitatea fină.

Aceste activități pot fi adaptate cu ușurință de către cadrul didactic în funcție de abilitățile și nevoile fiecărui elev, oferind un proces educațional personalizat și accesibil.

Competențele profesorului în valorificarea RED

Pentru a utiliza eficient RED, profesorul din învățământul special trebuie să dețină competențe digitale, pedagogice și de adaptare curriculară. Rolul său devine acela de **creator de resurse educaționale adaptate**, care poate transforma un material general într-un instrument accesibil elevilor cu deficiențe intelectuale.

Profesorul:

- adaptează conținuturile în funcție de nivelul cognitiv și ritmul elevului;
- transformă materialele în exerciții simple, vizuale și interactive;
- combină învățarea digitală cu activități practice;
- colaborează cu alți profesori pentru crearea de resurse noi.

Astfel, cadrul didactic devine un promotor al educației deschise și incluzive, folosind tehnologia pentru a oferi șanse egale la învățare.

Provocări și perspective

Chiar dacă beneficiile RED sunt evidente, aplicarea lor în învățământul special poate întâmpina obstacole:

- lipsa de formare a cadrelor didactice în domeniul digital;
- dificultăți tehnice (lipsa echipamentelor, a conexiunii la internet);
- resurse limitate adaptate specific nevoilor elevilor cu deficiențe intelectuale.

Depășirea acestor provocări presupune investiții în formarea continuă a profesorilor, dezvoltarea de materiale locale adaptate și colaborarea între școli, centre educaționale și comunități OER.

Concluzie

Resursele educaționale deschise reprezintă o modalitate concretă de a face educația mai accesibilă, mai echitabilă și mai eficientă. În învățământul primar special, acestea oferă posibilitatea de a adapta procesul de învățare la nevoile individuale ale fiecărui elev, contribuind la incluziune și la dezvoltarea potențialului maxim al copiilor cu deficiențe intelectuale.

Prin implicarea profesorilor, colaborarea în rețele educaționale și utilizarea creativă a RED, educația specială poate deveni un exemplu de **învățare deschisă, inovatoare și umană**, centrată pe elev.

Bibliografie

1. UNESCO (2002). *Forum on the Impact of Open Courseware for Higher Education in Developing Countries*. Paris: UNESCO.
2. Ministerul Educației (2023). *Ghid metodologic privind utilizarea resurselor educaționale deschise în învățământul preuniversitar*. București.
3. Butnaru, M. (2021). *Educația incluzivă și resursele educaționale digitale*. Editura Didactică și Pedagogică, București.
4. Popescu, G. (2020). *Adaptarea curriculară pentru elevii cu deficiențe intelectuale*. Editura Polirom, Iași.
5. Vlăduț, C. & Enache, A. (2019). *Resurse educaționale deschise – suport pentru o educație incluzivă*. Revista „Învățământul Modern”, nr. 4/2019.
6. OER Commons (2024). *Open Educational Resources Platform*. Disponibil online: <https://www.oercommons.org>

Resurse educaționale deschise – instrumente moderne în sprijinul educației elevilor cu deficiențe intelectuale

Vișinică Mariana,

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Roșiori de Vede

Motto:

„Cunoașterea devine cu adevărat valoroasă atunci când este împărtășită liber pentru binele fiecărui copil.”

Introducere

În ultimele decenii, sistemul educațional a cunoscut transformări semnificative, determinate de progresul tehnologic și de accentul pus pe incluziunea educațională. Un concept tot mai prezent în practica școlară este cel al **resurselor educaționale deschise (RED)** – materiale educative disponibile gratuit, care pot fi utilizate, adaptate și distribuite liber de către profesori și elevi.

Pentru **învățământul special**, în special pentru **elevii cu deficiențe intelectuale**, aceste resurse reprezintă o oportunitate reală de a personaliza procesul de învățare, de a-l face mai accesibil și mai atractiv. Într-un context educațional în care nevoile individuale diferă considerabil, RED oferă flexibilitatea necesară pentru adaptarea conținutului la particularitățile fiecărui elev.

Ce sunt resursele educaționale deschise (RED)

Conform definiției UNESCO (2002), **resursele educaționale deschise** sunt „materiale de învățare, predare și cercetare aflate în domeniul public sau publicate sub o licență deschisă, care permit utilizarea, adaptarea și redistribuirea gratuită”.

Acestea pot include:

- manuale digitale și fișe de lucru;
- resurse multimedia (imagini, filme, fișiere audio, animații);
- aplicații și jocuri educative interactive;

- planuri de lecție și proiecte didactice;
- platforme online de învățare (de exemplu: *Digitaliada*, *OER Commons*, *LearningApps*).

Prin natura lor, RED promovează accesul liber la educație, colaborarea între cadre didactice și inovarea metodologică.

Importanța RED în învățământul special pentru elevii cu deficiențe intelectuale

Elevii cu deficiențe intelectuale au nevoie de o educație bazată pe **claritate, repetiție, vizualizare și implicare activă**. În acest sens, resursele educaționale deschise oferă posibilitatea de a adapta conținuturile pentru a corespunde nivelului de înțelegere și ritmului individual de lucru.

Utilizarea RED aduce numeroase beneficii în procesul educațional:

- **Accesibilitate și diversitate** – materialele pot fi transformate în formate audio, video sau tactile, în funcție de nevoile elevilor;
- **Adaptabilitate** – profesorul poate simplifica limbajul, poate adăuga imagini sugestive sau exerciții interactive;
- **Motivație crescută** – activitățile digitale captează atenția și stimulează implicarea activă;
- **Incluziune reală** – elevii pot colabora și învăța împreună, indiferent de nivelul de dezvoltare cognitivă.

Astfel, RED devin un **suport esențial în procesul de predare-diferențiere**, contribuind la crearea unui mediu educațional echitabil și prietenos.

Exemple de utilizare a RED în activitatea didactică

În practica zilnică, profesorul de învățământ primar special poate integra RED în diverse activități:

- **Limbă și comunicare:** utilizarea aplicației *LearningApps* pentru asocierea imaginilor cu cuvintele corespunzătoare (ex.: obiecte din clasă, animale, culori).

- **Matematică:** folosirea platformei *Wordwall* pentru jocuri simple de recunoaștere a cifrelor, a formelor geometrice și a comparațiilor de cantități.
- **Cunoașterea mediului:** prezentarea de materiale video adaptate din *OER Commons* sau *Digitaliada*, care explică fenomene naturale (anotimpuri, vremea, plante, animale).
- **Dezvoltare personală:** activități multimedia pentru recunoașterea emoțiilor și pentru formarea comportamentelor sociale adecvate.

Profesorul poate adapta conținuturile prin simplificarea textului, introducerea de suport vizual (imagini, pictograme, culori contrastante) sau combinarea acestora cu exerciții practice, senzoriale.

Rolul profesorului în utilizarea resurselor educaționale deschise

Într-o lume educațională aflată în continuă schimbare, **rolul profesorului devine acela de facilitator al învățării**. El nu mai este doar transmițător de cunoștințe, ci **creator de resurse adaptate** nevoilor elevilor săi.

Profesorul din învățământul special trebuie să:

- cunoască și să selecteze RED potrivite pentru nivelul clasei;
- adapteze materialele digitale în funcție de particularitățile elevilor;
- combine metodele tradiționale cu instrumente moderne;
- colaboreze cu alți colegi pentru a dezvolta resurse comune.

Astfel, cadrele didactice contribuie la crearea unei comunități educaționale deschise, în care învățarea devine un proces colaborativ și accesibil tuturor.

Concluzie

Resursele educaționale deschise oferă profesorilor din învățământul special **instrumente moderne, flexibile și accesibile**, care pot fi adaptate cu ușurință pentru elevii cu deficiențe intelectuale. Ele promovează o învățare activă, interactivă și incluzivă, sprijinind dezvoltarea competențelor cognitive, sociale și emoționale ale copiilor.

Prin utilizarea acestor resurse, profesorul special devine un **promotor al educației deschise și al egalității de șanse**, contribuind la formarea unei școli moderne, umane și adaptate fiecărui elev.

Bibliografie

1. UNESCO (2002). *Forum on the Impact of Open Courseware for Higher Education in Developing Countries*. Paris: UNESCO.
2. Ministerul Educației (2023). *Ghid metodologic privind utilizarea resurselor educaționale deschise în învățământul preuniversitar*. București.
3. Butnaru, M. (2021). *Educația incluzivă și resursele educaționale digitale*. Editura Didactică și Pedagogică, București.
4. Popescu, G. (2020). *Adaptarea curriculară pentru elevii cu deficiențe intelectuale*. Editura Polirom, Iași.
5. Vlăduț, C. & Enache, A. (2019). *Resurse educaționale deschise – suport pentru o educație incluzivă*. Revista „Învățământul Modern”, nr. 4/2019.
6. Digitaliada (2024). *Resurse educaționale deschise pentru învățământul primar și gimnazial*. Fundația Orange România.
7. OER Commons (2024). *Open Educational Resources Platform*. Disponibil online: <https://www.oercommons.org>
8. Comisia Europeană (2022). *Open Education and Inclusive Digital Learning*. Brussels.

MINISTERUL EDUCATIEI SI CERCETARII - INSPECTORATUL SCOLAR JUDETEAN TELEORMAN
CENTRUL SCOLAR DE EDUCATIE INCLUZIVA - ROSIORII DE VEDE
STR. OLTULUI NR. 59, 145100, COD FISCAL 4568462
TEL/FAX: 0247/467144, E-MAIL: SCOALASPECIALAROSIORI@YAHOO.COM